

Свящ. доц. Михайло Караківський

СВЯЩЕНИНА ІСТОРІЯ НОВОГО ЗАПОВІТУ

Свяш. доц. Михайло Караківський

W. OHORODNYK
Plattlinger Str. 10
8400 REGensburg

СВЯЩЕНА ІСТОРІЯ НОВОГО ЗАПОВІТУ

ПІДРУЧНИК
для народної школи та молодших класів гімназій

Видавництво „Українські вісті”

Новий Ульм — 1964

**З благословення
Його Високопреосвяченства, Високопреосвяшеннійшого
СИЛЬВЕСТРА
Правлячого Архиєпископа Об'єднаної Єпархії У. А. П. Ц.
в Австралії та Новій Зеландії.**

НАРОДЖЕННЯ ПРЕСВЯТОЇ ДІВИ МАРІЇ.

В невеликому галилейському місті Назареті жило бла-
гочестиве й побожне подружжя, Іоаким та Ганна. Походили
вони з царського роду Давидового, мали достаток і жили
безбідно. Найвизначнішою рисою їхньої вдачі було мило-
сердя до бідних. На себе вони витрачали лише одну третину
своїх прибутків, іншу жертвуvalи на храм, решту віddава-
ли бідним.

Одне велике горе постійно затурмажувало життя Іоаки-
ма та Ганни, — не мали вони дітей і, зважаючи на похилий
вже вік свій, не надіялися мати, хоч постійно просили про
це Бога, обіцяючи присвятити свою дитину Йому. Але мо-
лита праведника ніколи не була відкинена в Бога.

Господь почув шире моління праведних Іоакима та
Ганни й дарував їм доньку, що названа була Марією. Це бу-
ла майбутня Мати Господа Нашого Ісуса Христа. Тому й
називає наша Церква праведних Іоакима та Ганну Богоот-
цями.

День, коли Бог почув молитву Іоакима та Ганни, церква
святкує 9 грудня ст. ст. (зачаття Пр. Діви Ганною); народ-
ження Пр. Діви Марії — 8 вересня. Є це велике свято, що
мусить наповнити радістю серця усіх вірних, тому що, як
співається в цей день у тропарі:

«Різдво Твое, Богородице Діво, провістило радість усьо-
му світові, бо з Тебе засяяло Сонце Правди — Христос, Бог
наш, що знищивши прокляття дав благословення і, подо-
лавши смерть, дарував нам життя вічне.»

ВВЕДЕННЯ ПР. ДІВИ ДО ХРАМУ.

Коли Марії скінчилось три роки, батьки її, Іоаким та
Ганна, виконуючи свою обітницю, привели її до храму Єру-
салимського, щоб посвятити Богові. Урочисто, при співах
священих пісень у супроводі дівчат з засвіченими світиль-
никами, увійшла Марія до храму. Вона Сама, немов підтри-

мувана єнгелами, пройшла 15 великих сходів, що вели у храм.

Як звичайно, це робилося, коли до храму приводили тих, яких посвячували Богові, у дверях храму Марію зустрів і благословив первосвященник. Але зараз же після цього, за велінням Божим, він узяв Марію за руку та ввів до Святого Святих храму. Це була незвичайна річ, що всіх здивувала, бо сам первосвященник, міг входити до Святого Святих лише один раз на рік.

День Введення Пр. Діви Марії до храму урочисто святкує наша церква 21 листопада ст. ст., бо:

«Сьогодні початок Божого змиливання й провіщення про спасіння людей: в храмі Божому Діва велично з'являється і про Христа всім предвіщає. До Неї голосно промовимо й ми: радуйся, здійснення Божого піклування» (пропар свята).

ЖИТТЯ ПР. ДІВИ У ХРАМІ ТА ЗАРУЧИНИ ЇЇ З ПРАВЕДНИМ ІОСИФОМ.

Марія жила при храмі Божому до 14 літ. Більшу частину часу свого віддавала Вона молитві й читанню священих книг, навчаючись при тому і всьому, що повинна була знати тодішня іудейська дівчина — умінню господарити й рукоділлю.

Коли Марії виповнилося 14 літ, Вона, за законом, повинна була залишити храм і вернутися до батьків або вийти заміж. Батьки Пр. Діви на той час уже померли, а заміж вона не хотіла йти, тому що дала обітницю Богові залишитися дівою. Давно не знали священники, що мають робити і нарешті, за повелінням Божим, ухвалили заручити Марію з одним далеким Її родичем, праведним Іосифом.

Жив Іосиф у Назареті, був уже літньою людиною, маючи 80 літ віку, з ремесла був теслею й цією працею добував собі хліб. Мав він також кілька синів. І от у цю родину було віддано Марію з тим, щоб Іосиф, Її обручник, дбав про Неї, як дбай батько про свою дитину.

БЛАГОВІЩЕННЯ БОЖОЇ МАТЕРІ.

Коли Пр. Діва Марія жила у Іосифа в Назареті, одного разу з'явився перед Нею, посланий Богом архангел Гавриїл та сказав до Неї:

«Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою! Благословенна Ти між жонами! Ти знайшла в Бога ласку, і ось Ти породиш Сану й даси Йому імення Іисус. Він же буде великий і Сином Найвищого названий!»

Пр. Діва не могла зрозуміти, як це може статися, коли вона є неодруженна. Тоді архангел Гавриїл сказав Їй знову:

«Дух Святий зійде на Тебе й сила Найвищого огорне Тебе, через те то й Святе, що народиться, назветься Син Божий!»

При цьому додав, що і родичка Ії Єлізавета, яка досі дітей не мала, також породить сина, хоч і літня вона вже жінка, бо «в Бога не знеможе ніяке слово».

Марія з вірою та покорою тоді проказала:

«Я ж Господня раба: нехай буде мені згідно з словом Твоїм.»

Після цього відійшов від неї ангел.

Благовіщення Божої Матері святкуємо 25 березня ст. ст. Це є дуже велике свято.

«Сьогодні початок нашого спасіння і виявлення надвічної таємниці. Син Божий Сином Діви стає і Гавриїл про цю милість благовістить. Тому й ми з ним до Богородиці голосно промовимо: Радуйся, Благодатна, Господь з Тобою» (Тропар свята).

ОДВІДИНИ БОЖОЮ МАТИР'Ю ПРАВЕДНОЇ ЄЛИЗАВЕТИ.

Через деякий час після архангельського благовіщення, Марія одвідала родичку свою Єлизавету, дружину священника Захарія. Дух Святий відкрив Єлизаветі, що Марія стала достойною бути Матір'ю Божою. Тому, побачивши Ії у себе вдома, скрикнула Єлизавета голосом сильним сказала:

«Ти благословенна між жонами, і благословений плід утроби Твоєї. І звідкіля це (така радість), що до мене прийшла Мати Господа моого: Блаженна ж та, що повірила, бо сповниться сказане Ії від Господа.»

Марія ж відповіла:

«Величає душа моя Господа, і радіє мій дух в Бозі, Спасі моїм, що зглянувся Він на покору Своєї Раби, бо ось з чесу цього Мене ублажати будуть всі народи, бо велике вчили Мені Сильний, і Його імення святе!»

Марія перебула у Єлизавети щось з три місяці, а пізніше повернулася до дому свого.

На спомин про ці одвідини на утрені щоразу після ви-

голосу священника: «Богородицю і Матір Світа піснями звеличаймо», співаемо ці святі слова Матері Божої: «Величає душа моя Господа...»

НАРОДЖЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

Минув час, і Марії надійшла пора народити сина. Якраз тоді, за розпорядженням римського імператора (кесаря) Августа, провадився перепис усього жидівського народу. Для цього кожен мусив зголоситися в тому місці, відки походили його батьки та діди.

Іосиф та Марія, що походили з роду Давидового, мусили зголоситися до Вифлеему. Прибувши туди, вони задля своєї бідності, а також тому, що в гостиницях було багато

людей, які теж прийшли на перепис, зупинилися на ночівлю за містом в одній з печер, де звичайно тримали худобу.

І ось тут, у печері-вертепі, серед такого бідного оточення, вночі, народився від Пр. Діви Марії Спаситель Ісус Христос. Пр. Діва оповила Його та поклала в ясла, де була паща для худоби.

В ту ніч, коли народився Ісус Христос, недалеко від Вифлеєму стерегли свої стада на полі пастухи. Раптово з'явився ім ангел, і слава Господня засяяла перед ними. Пастухи злякалися, але ангел сказав їм:

«Не бійтися! Я сповіщаю вам радість велику, що стається людям усім. Сьогодні бо у Давидовому місті народився Спаситель, який є Христос Господь. А оце вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що буде в яслах лежати.»

Зараз же по тих словах з'явилася сила велика інших ангелів, що співали:

«Слава Богові на небі, і на землі спокій, між людьми благовоління.»

Коли ангели відійшли від них, пастухи сказали один до одного:

«Ходімо до Вифлеєму і побачемо, що сталося там, про що сповістив нас Господь.»

Вони зразу ж пішли й побачили там Дитину, що в яслах лежала, та перші вклонилися їй. Після цього вони розповіли Марії та Іосифу, а також іншим усім, що тут були, все, що вони бачили та чули від ангелів. Усі дивувалися, слухаючи їхнє оповідання. А Марія зберегла усі ці слова в серці Своєму.

ПОКЛОНІННЯ ВОЛХВІВ.

Коли народився Ісус Христос, прийшли зі Сходу, здалекої поганської країни, до Іерусалиму волхви, цебто мудреці, та питали:

«Де народжений Цар Іудейський? Ми побачили звізду Його на Сході й прийшли поклонитися Йому?»

Цар Ірод, що був на той час правителем Палестини, почувши про це, дуже занепокоївся, побоюючись, що Новонароджений позбавить його царювання. Він покликав до себе первосвященників та книжників і спитав їх:

«Де має Христос народитися?»

Вони відповіли:

«У Вифлеємі Іудейськім, тому що так сказав був пророк Міхей.»

Тоді Ірод таємно приклікав до себе тих волхвів і сказав їм: «Ідіть до Вифлеєму та пильно розвідайтесь про Дитину: а як знайдете сповістіть мене, щоб і я міг піти й поклонитися Йі.»

Насправді ж Ірод думав убити Дитину цю.

Волхви пішли до Вифлеєму, і перед ними йшла та сама зірка, що вони її бачили на сході. Вона вказувала їм путь та стала над тим місцем, де був Ісус. Волхви побачили Дитину Ісуса з Матір'ю Його Марією, вклонилися Йому до землі та принесли Йому дари: золото, ладан та смирну.

Золото було принесено Ісусу, як царю (як податок, данина), ладан — як Богу (бо ладан вживають під час богослужень), смирна — як людині (пахощі, якими помазували тоді померлих). Отже, цими дарунками волхви показали, що народжена Дитина є заразом і цар, і Бог, і людина.

Вклонившись Ісусу, волхви хотіли вернутися до Ірода

да, але під час сну дістали від Бога повеління відійти додому іншим шляхом, що вони й виконали.

Народження Христове святкуємо 25 грудня ст. ст. Є це, так як і Великдень, найбільше наше свято. В тропарі на Різдво Христове співаємо:

«Різдво Твое, Христе Боже наш, увесь світ осяяло світлом пізнання, бо на ньому ті, що звіздам служили, звіздам навчилися Тобі, — Сонцю Правди, поклонятися і визнавати, що Ти е Схід з неба, Господи, слава Тобі.»

Наш народ створив безліч прегарних пісень-колядок,

що співаються на Різдво й розповідають усі обставини цієї, найвизначнішої для цілого світу, події.

ПОБИТТЯ НЕМОВЛЯТ ТА ВТЕЧА ПР. РОДИНИ ДО ЄГИПТУ.

Довго дожидається Ірод волхвів, але вони не повернулися до нього. Тоді, розгнівавшись дуже, післав він своїх вояків побити у Вифлеемі та по всій тій околиці всіх дітей, віком від двох років і менше, по часу, що його у волхвів він випітив. Ірод сподіався, що так забитий буде і народжений Ісус.

Вояки побили багато дітей (до чотирнадцяти тисяч), але Ісуса Христа забити не змогли, бо на той час був Він уже в іншій країні. Сталося це так: як тільки відійшли мудреці, з'явився у сні Йосифові ангел Господній та сказав:

«Уставай, візьми Дитину і Матір Його та утікай до Єгипту; там зоставайся, аж поки скажу тобі, бо Дитину буде шукати Ірод, щоб Її погубити.»

Йосиф так і зробив. Він пробув у Єгипті до того часу, аж поки Ірод помер.

Коли це сталося, знов у сні з'явився ангел до Іосифа та звелів йому вертатися до землі своєї. Тоді Іосиф з Іисусом та Матір'ю Його повернувся додому, у місто Назарет. Тут Іисус жив до 30 літ, чому і називався Назарянином.

СТРІТЕННЯ ГОСПОДНЕ.

Стрітення Господне — зустріч Господа. Так називаємо свято 2 лютого ст. ст. у пам'ять ось якої події. На сороковий день, після народження Іисуса, Іосиф та Марія принесли Дитину до храму Іерусалимського, щоб за звичаем іудейським поставити її перед Господом.

На той час в Іерусалимі жив уже в старих літах один праведник, на імення Симеон, який мав слово від Бога, що не вмре, не побачивши Христа-Спасителя. З натхненням Духа Святого Симеон прийшов до храму саме в той час, коли там були Іосиф і Марія з Дитиною, взяв Немовля на руки і сказав, віддаючи хвалу Богові:

«Нині відпускаєш раба Твого, Владико, по слову Троєму з миром, бо побачили очі мої Спасіння Твоє, що Ти приготував Його перед лицем усіх людей, Світло на просвіту невірних і славу народу Твого, Ізраїля.»

Це значило, що він Симеон, може тепер спокійно вмерти, тому що побачив Спасителя. Ці слова праведника, на спомин цієї події, співаємо у церкві кожного разу наприкінці вечірні.

У храмі Іерусалимському зустріла Спасителя ще Ганна Пророчиця, вдова 84 літ, що жила постійно при храмі. Коли вона побачила Дитину Іисуса, стала також прославляти Його, та розповідати про Нього всім, що сподівалися Спасителя.

День, коли згадуємо Стрітення Господнє, теж належить до великих свят. У тропарі на це свято знов прославляємо Божу Матір.

«Радуйся, благодатна Богородице Діво, бо з Тебе засяло Сонце Правди, Христос Бог наш, що просвічує сущих у темряві. Всселися й Ти, старче праведний, що прийняв на свої руки Визволителя душ наших, який подав нам воскресіння.»

ЮНАК ІСУС У ХРАМІ.

Іосиф та Марія щороку ходили до Іерусалиму на свято Пасхи. Коли Іисусу було дванадцять літ, вони взяли його з собою. Після свята Іосиф та Марія пішли додому разом з

іншими прочанами, та не помітили, що Іисус залишився в Єрусалимі. Вани думали, що Він іде чи то попереду їх, чи то позаду, разом із ким небудь з сусідів їхніх, які теж ходили на свято.

Коли надійшла ніч, Йосиф та Марія почали шукати Іисуса між знайомими та родичами, але не знайшли. Стурбовані, вони на другий день рано-вранці, повернулися до Єрусалиму щукати Іисуса. Знайшли Його лише на третій день у храмі поміж іудейських учителів. Він слухав їх з увагою, питав їх і Сам відповідав на їхні запитання. Всі дивувалися Його розуму та відповідям. Побачивши Іисуса тут, Марія сказала:

«Дитино, чому так Ти зробив нам? Ось Твій батько та Я з журбою шукали Тебе?»

А він їм відповів:

«Чого ж ви шукали Мене? Хіба ви не знали, що треба Мені бути при тому, що належить Отцю Моєму?»

Цими словами Іисус Христос засвідчив, що Йому належало бути в храмі Божому і що Він не є просто людина, але разом з тим і Син Божий.

Але не зрозуміли Тоді слова того, що Він говорив, батьки Його. Лише Мати Його зберегла оці всі слова у серці Своєму.

А юнак Іисус повернувся з Іосифом і Матір'ю Своєю до Назарету і був їм слухняний, допомагав Іосифові в його праці і доспівав у мудрості і в зрості в ласці у Бога й у людей.

НАРОДЖЕННЯ ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

Ще старозвітні пророки провістили, що перед пришестям Спасителя, буде підготовлювати людей до Його прийняття Передтеча Господень. Цим Передтечею або попередником Спасителя був Іоан.

Батьки Іоана, священник Захарія та Єлизавета, жили в Іудеї та були дуже побожними людьми. Вони дожили до старості, але дітей не мали, хоч дуже благали про це Бога.

Одного разу, коли Захарія увійшов до храму для служіння, з'явився йому архангел Ілля та сказав, що молитву його почув Бог та що дружина його Єлизавета буде мати сина, і ім'я його буде Іоан. Він буде великий перед Господом, наповниться Духом Святым ще з народженням своєго та буде підготовлювати людей до прийняття Господа.

Захарія не повірив тому що в нього з дружиною приїхній старості може народитися син, та захотів якось перевідчитися у правдивості слів архангела.

Тоді ангел сказав йому, що за недовірство своє стане Захарія німим і не буде говорити до того часу, поки не виповниться те, що було йому сказано. І справді Захарія став німим. Те ж, що сказав архангел, здійснилося: у Захарія та Єлизавети народився син.

Коли спитали Захарія, яке ім'я дати синові, попросив той дати йому табличку і на ній написав: Іоан.

Після того відкрились уста у Захарії, і він почав говорити та пророкувати, що незабаром прийде Месія-Спаситель і що Іоан буде Передтечею Його.

Народження св. Іоана Передтечі, Хрестителя Господнього, святкуємо 24 червня ст. ст. В тропарі на це свято співаемо:

«Пророче й Передтече пришестя Христового ми не думислюмо, як достойно вшанувати тебе з любов'ю, неплідність бо матері і батьківське мовчання розв'язалося славним і чесним народженням твоїм, і Сина Божого, що тіло прийняв, прословідується.»

ПРОПОВІДЬ ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

Коли Іоан виріс, він покинув свою оселю і став самотньо жити в пустелі, проводячи час у пості та молитві. Оде-

жу мав він на собі з верблюжого волосу, підперезувався ремінним поясом і годувався акридами, щось подібне до сарани, та медом пользовим.

Коли Іоану виповнилося 30 літ, Господь звелів йому піти до ріки Йордана та оповістити всіх, що незабаром прийде у світ Спаситель. Іоан тоді почав проповідувати, щоб усі готувалися до зустрічі Месії через каяття та охрещення. «Покайтесь, — казав він, — бо наблизилося царство Боже.»

Тих, що каялися в своїх гріхах, він хрестив у Йордані, але вимагав при цьому, щоб каяття було щире і супроводжувалося добрими вчинками та виправленням цілого життя.

Коли люди питали Іоана: «Що ж маємо робити?» — він говорив:

«Хто має дві сорочки, нехай дасть одну з них тому, хто не має; а хто має поживу, нехай робить так само.»

Приходили до нього митники, събго збирачі податків, та питали, що їм робити. Іоан відповідав їм, щоб вони не стягали ні з кого понадте, що їм звелено.

Питали його вояки: «А нам що робити?» Він відповідав:

«Нікого не кривдьте, не оскаржуйте фальшиво вдовольняйтесь платнею своєю.»

Тим, хто думав, чи не Христос він, Іоан казав що він не є Христос, але що за ним іде Сильніший від нього, Той, у якого він с негідний розв'язати навіть ремінця від обув'я (цебто бути йому слугою) який буде хрестити Духом Святым.

ХРЕЩЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

Коли Іисусу Христу сповнилося 30 літ, Він прийшов до Іоана, щоб охреститися. Але Іоан відмовлявся це зробити, кажучи:

«Я повинен хреститися від Тебе і чи Тобі йти до мене?»

Іисус відповів, що «годиться нам виповнити всю правду».

Тоді Іоан охрестив Іисуса. Коли Іисус Христос виходив з води, небо над Ним розкрилося, й на нього зійшов Дух Святий у вигляді голуба. Чути було також голос з неба.

«Це Син Мій улюблений, що на Ньому Мое благовоління!»

Свято Хрещення Господнього зветься святом Богоявлення, тому що під час охрещення з'явився людям Бог, як Пресвята Трійця, а саме: Бог Отець говорив з неба, Син Божий, що прийняв тіло, хрестився, Дух Святий сходив у вигляді голуба.

Ще звуться це свято Водохреща, тому що в цей день, на спомин Хрещення Господнього, бувас освячення води. На передодні освячується вода в церкві, а на саме свято в річці, в ставі, в іншому місці, де люди беруть воду. Похід церковний для освячення води й саме освячення звемо Йорданом.

Святкуємо Хрещення Господнє 6 січня ст. ст. Є це також одне з найбільших свят нашої церкви.

«Коли Ти, Господи, хрестився в Йордані, відкрилось поклоніння Святій Трійці, бо голос Отця про Тебе свідчив, на-

**зиваючи Тебе Сином улюбленим, і Дух у вигляді голубино-
му ці слова стверджував. Слова Тобі, Христе Боже, що
живівся і світ просвітив» (тропар свята).**

ІСУС ХРИСТОС У ПУСТЕЛІ.

Після охрещення, перед початком своєї проповіді, го-
туючись до неї, Іисус Христос провів сорок днів і ночів у
пустелі, весь час постячись і молячись Богові.

Під час цього перебування в пустелі диявол намагався
спокусити Іисуса Христа, але щоразу мусив відходити без
успіху, посоромлений. Так, коли Іисус Христос зголоднів
від посту, диявол приспутив до нього та й сказав:

«Коли Ти Син Божий, скажи, щоб каміння це стало
хлібом.»

Іисус Христос відповів:

«Написано: не хлібом самим буде жити людина, але
кожним словом, що походить з уст Божих.»

Іншим разом диявол запропонував Іисусу Христу кину-
тися вниз з високості, кажучи, що коли Він є справді Син
Божий, то ангели Господні понесуть Його на руках своїх.
На це Іисус відповів:

«Ще написано: не спокушай Господа Бога твого.»

Ще одного разу приступив до Іисуса диявол та сказав,
показуючи всі царства земні та іхню славу:

«Це все віддам Тобі, як Ти поклонишся мені.»

На це відповів йому Іисус:

«Відйди геть від мене, сатано, бо ж написано: «Господу
Богу твоєму вклонятися і Йому одному служити будеш.»

Тоді відійшов диявол від Іисуса Христа і ангели присту-
нили і служили Йому.

На пам'ять цього посту Спасителя у пустині встановле-
но сорокаденний піст перед Великоднем. Цей піст зветься
іще Великим Постом.

ПЕРШІ УЧЕНИКИ ІСУСА ХРИСТА.

Один із учеників Іоана Хрестителя Андрій довідався від
свого учителя, що Іисус є Месія, цебто обіцянний Богом Хри-
стос-Спаситель. Тому, побачивши одного разу Іисуса Хри-
ста, він пішов за Ним та став Його учеником. Як перший,
що був покликаний стати учеником Господнім, називається
Андрій Первозваним.

Ставши учеником Іисуса Христа, Андрій привів до Нього і свого брата Симона, який теж зробився учеником Господнім, діставши ім'я Петра.

Біля озера Галилейського Іисус Христос побачив двох рибалок Іакова та Іоана синів Зеведеєвих. Вони лагодили свої рибальські мережі. Іисус Христос сказав їм: «Ідіть за Мною!» Вони зразу ж пішли за Ним і стали Його учениками.

Так само покликав учеником Своїм Іисус Філипа. Той у свою чергу, розповів усе, що знов про Христа своєму знайомому Нафанаїлу, що також звався Варфоломей. Цей теж зараз же став учеником Христовим.

Це були перші ученики Христа. Пізніше їх було в Нього дуже багато.

Андрій Первозваний після Вознесіння Господнього провідував Слово Боже в нас. на Україні, тому він зветься ще основоположником нашої Української Церкви. Пам'ять св. апостола Андрія Первозваного святкуємо 30 листопада ст. ст.

ВЕСІЛЛЯ В КАНІ ГАЛИЛЕЙСЬКІЙ ТА ПЕРШЕ ЧУДО ІСУСА ХРИСТА

Незабаром після покликання перших учеників недалеко від Назарету, в одному невеликому місті, що звалося Кана або Кана Галилейська, відбулося в одній родині весілля. На цю урочистість родинну запрошено було Ісуса Христа з учениками та з Матір'ю Його Марією.

Під час весільної учти забракло вина. Марія, довідавшись про це, сказала Ісусу, а слуг попередила, аби вони виконали все, що він їм накаже робити.

Поблизу тут стояло шість великих кам'яних посудин, в яких звичайно зберігали воду. Тепер стояли вони порожні. Іисус Христос звелів слугам наповнити ті посудини водою, потім зачерпнути з них та дати покоштувати весільному старості. Той покоштував і виявилося, що це було вино і до того ще дуже добре. Тоді староста покликав молодого та й каже йому:

«Кожна людина подає перше, добре вино, а як понапиваються, тоді гірше, а ти добре вино аж досі зберіг.»

Молодий не знав, що відповісти, тому що не міг зрозуміти, відки ж узялося таке добре вино. Це було перше чудо Іисуса Христа, яким Він прославив Себе, і ученики Христові увірували в Нього.

ОБРАННЯ АПОСТОЛІВ.

Коли кількість учеників Іисуса Христа дуже збільшилася, Він обрав з-поміж них дванадцять, щоб посилати їх у різні місця для проповідування Слова Божого. Тому їх називають апостолами, цебто посланцями. Ось імена їх: Андрій та Петро, Іаків та Іоан, Филип і Варфоломей, Фома і Матфій, Іаків Алфоїв та Симон Зилот, Іуда Іаковлів та Іуда Іскаріотський, що пізніше зрадив Іисуса Христа.

Крім цих дванадцяти головних апостолів, Іисус Христос пізніше обрав ще 70 учеників, як наприклад, Марка, Луку. Клеопу та інших, яких Він також посылав на проповідь. Іх також часом називають апостолами, хоч вони не завжди слідували за Христом, як перші дванадцять, що завжди були разом із Ним.

ВИГНАННЯ ТОРГОВЦІВ З ХРАМУ.

Наближалося свято Пасхи, і на це святкування Іисус Христос прийшов до Єрусалиму.

В храмі Єрусалимському Він побачив великий непорядок. Там продавали волів, голубів, сиділи за столами міньяльники грошей, так що храм цей мав скоріше вигляд базару. Іисус вигнав усіх продавців та міньяльників з храму і сказав, щоб вони надалі не робили з дому Отця Його дому торгівлі.

* Коли ж начальники над храмом спіткали Його, яке право Він має так робити, Іисус відповів їм:

«Зруйнуйте храм цей і я в три дні відбудую його.»

Вони подумали, що Іисус говорить про храм Іерусалимський, а тому сказали Йому, що цей храм будували дуже довго, як же він зможе відбудувати його за три дні. Іисус же назвав храмом Своє тіло і словами Своїми підкреслив іудейським начальникам, що вони позбавлять Його життя, зруйнують Його тіло, але Він через три дні воскресне. Тоді всім буде зрозуміло, чи мав Він право так зробити з тими, що порушували порядок у храмі. І коли Він воскрес, згадали про це учні Його та увірвали в Його слова.

УСІКНОВЕННЯ ГОЛОВИ ІОАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

Після охрещення Господнього, Іоан Хреститель ще не довго жив на землі. Незабаром він постраждав за правду: його спочатку було посадовано до в'язниці, пізніше відрубано йому голову. Ось як це сталося.

Іоан Хреститель часто докоряяв Іродові, правителю Галилейськму (сину того Ірода, за якого народився Ісус Христос) за те, що він, ще зажиття свого брата Филипа, узяв до себе за жінку його дружину, Іродіяду. Та за це дуже сердилася на Іоана, побоюючись, щоб Ірод справді не послухав його та не відпустив би її від себе. Вона просила Ірода, щоб той наказав убити Іоана. Але Ірод не погоджувався на це, бо вважав Іоана за великого пророка і боявся людей. Проте, щоб догодити Іродіаді, пристав він на те, щоб ув'язнити Іоана. Іродіада цим залишилася все ж таки незадоволеною.

Одного разу Ірод, святкуючи день свого народження, частував своїх придворних вельмож. Під час учти вийшла донька Іродіяди Саломея й виконала перед гостями танок. Цим вона так догодила Іродові, що він обіцяв їй дати все, що вона захоче, хоч би й половину царства свого.

Дівчина побігла до матері порадитися, що їй попросити. Маті сказала їй:

«Вимагай голови Іоана Хрестителя!» Так вона і зробила.

Таке прохання дуже засмутило Ірода. Але він не хотів при гостях зраджувати свою обіцянку і тому послав вояка дов'язниці відрубати голову Іоана Хрестителя. Войн виконав це і приніс голову на таці та віддав дівчині, а та остання віднесла її матері.

Ісус Христос сказав про Іоана Хрестителя, що більшого за нього не було поміж народженими жінками. Тому й шануємо його більше за інших святих. Він завершує собою ряд пророків Старого Заповіту і є першим мучеником Нового Заповіту. Усікновення голови Іоанна Хрестителя згадуємо ми 29 серпня ст. ст. У цей день повинні дотримуватися ми суворого посту.

ПРО ЧУДА ХРИСТОВІ.

Ісус Христос з милосердя до бідних, хворих, недужих творив багато чудес і тим доводив, що Він є не просто людина, але заразом і Бог.

Чудом називаємо ми такі дії, що їх не можна виконати а ні силою, а ні знанням людським лише Всемогутністю Божею.

Так, наприклад, через один тільки дотик, або навіть одним Своїм словом Іисус Христос оздоровлював хворих, сліпим повертає зір, глухим слух, німим мову, і навіть мертві оживали за Його велінням. Ось деякі з чудес Господа Нашого Іисуса Христа.

ОЗДОРОВЛЕННЯ НЕДУЖГОГО, ЩО ХВОРІВ 38 ЛІТ.

В Єрусалимі була купіль з п'ятьма відділами з накриттям. Вона називалася по-жидівському Вифезда, це було дім милосердя. Там завжди було багато недужих, сліпих, кривих. Всі вони очікували порушення води. Бо час від часу сходив туди ангел Господній і порушував воду, і хто з недужих перший після того входив до купелі, ставав здоровим.

Іисус Христос побачив тут одного недужого, спаралізованиого, який був при купелі вже 38 літ, та спитав його:

«Чи ти хочеш бути здоровим?»

Хорий відповів йому:

«Хочу, але не маю людини, що опустила б мене у купіль, коли порушиться вода, а коли я сам дійду туди, хто-небудь іншим перший зайде вже до неї.»

Тоді Іисус Христос сказав йому:

«Устань, візьми постіль твою та ходи!»

Хворий зараз же одужав, узяв свою постіль та пішов. Це було в суботу. Жиди сказали оздоровленому:

«Сьогодні субота, сьогодні гріх нести постіль!»

Він же відповів їм:
«Той, що мене оздоровив, сказав мені взяти постіль і йти.»

Тоді його спитали:
«Хто ж тебе оздоровив?»

Він відповів, що не знає, тому що Іисус по оздоровленні його укрився серед натовпу, який там був.

Пізніше Іисус Христос зустрівся з оздоровленим у храмі та сказав йому:

«Ось тепер ти здоровий, дивися ж не гріши наперед, щоб не трапилося з тобою чого ще гіршого!»

Жиди довідалися, що той, хто оздоровив хворого, звався Іисус. Вони гнівалися на Нього та навіть шукали нагоди вбити Його за те, що Він творить такі діла в суботу. Ім здавалося, що в свято гріх творити навіть добре діла.

ВОСКРЕСІННЯ СИНА НАЇНСЬКОЇ УДОВИЦІ

Одного разу, коли Іисус підходив до міста Наїна, зустрів Він похід: несли ховати померлого сина у матері, що була вдовою. Мати йшла за своїм померлим сином та гірко плакала. Супроводила похорони сила людей. Господь пожалів удовицю та сказав їй:

«Не плач!»

Коли ті, що несли вмерлого, зупинилися, він промовив: «Юначе, тобі кажу, встань!»

Померлий зразу ж піднісся, сів і почав говорити. Всі дивувалися та славили Бога, кажучи:

«Великий пророк з'явився поміж нами, і Бог відвідав народ Свій.»

ВОСКРЕСІННЯ ДОНЬКИ ІАЇРА

Таке ж чудо створив Іисус Христос з дванадцятилітньою донькою Іаїра, начальника синагоги, цебто молитовного будинку, де збиралися для молитви жиди. Доњка ця була єдиною в Іаїра і так тяжко захворіла, що ніхто не сподівався на її одужання. Іаїр, не маючи жодної іншої надії, прийшов до Іисуса, впав до ніг Його і благав прийти до нього в дім, покласти руки свої на хвору і так оздоровити її.

Коли Іисус пішов до Іаїра, по дорозі прибігли сказати, що його донька вже померла. Це дуже засмутило Іаїра, але Іисус Христос заспокоював його, кажучи:

«Не бійся, тільки май віру, і донька твоя буде жити.»

Так і сталося. Вже все було готове до похорону дівчини, коли надійшов Христос. Він всіх, крім батьків, видалив з кімнати, де лежала покійниця, узяв її за руку та сказав: «Дівчино, устань!»

І повернулася до померлої душа її. Дівчина зараз же встала та почала ходити. Господь наказав дати їй істи і нікому не розповідати про те, що сталося. Але люди довідалися про це чудо, і відгомін його широко рознісся по цілій країні.

ВТИХОМИРЕННЯ БУРИ

Одного разу Іисус Христос із Своїми учениками поїхав на човні на другий берег Галилейського або Генісаретського озера. Рафтово піднялася страшна буря, так що човен почало заливати хвилями. Іисус же на той час спав у човні. Ученики дуже налякалися, збудили Його тай сказали:

«Господи, рятуй нас, загибаємо!»

Але Він сказав їм:

«Чого ви так налякалися, маловірні?»

Потім устав і сказав:

«Замовчи, перестань!»

І зразу зробилася велика тиша. Всі дуже здивувалися цьому і казали:

«Хто ж Той, що і вітрові і воді наказує, і вони слухають Його!»

ЧУДЕСНЕ ХОДІННЯ ІСУСА ХРИСТА ПО ВОДІ

Іншого разу ученики Ісуса Христа самі відправилися на човні через озеро Галілейське, а Він зостався на березі молитися Богові. Надійшла ніч, а назустріч ученикам піднялася сильна буря. Вода страшенно хвилювалася, і човен учеників не міг плисти проти вітру. Ученики дуже налякалися. І от ученики побачили, що хтось іде по воді, і подумали, що це мара, і ще більше злякалися, аж з переляку закричали. Ісус Христос, а це Він ішов по воді, заспокоїв їх та сказав:

«Не бойтесь: це я!»

Петро тоді вигукнув:
«Господи, коли це Ти, то дозволь мені йти до Тебе по
воді!»

Іисус відповів йому:
«Йди!»

Петро вийшов з човна і пішов по воді, але, бачучи
великі хвилі, злякався і став потопати.

«Господи, рятуй мене!» — закричав він.

Іисус Христос узяв його за руку та сказав:

«Маловіре, чого ж ти зневірився?»

Потім вони увійшли до човна, і вітер зразу ж ушух. Ті,
що були в човні, вклонилися Іисусу Христу та сказали:

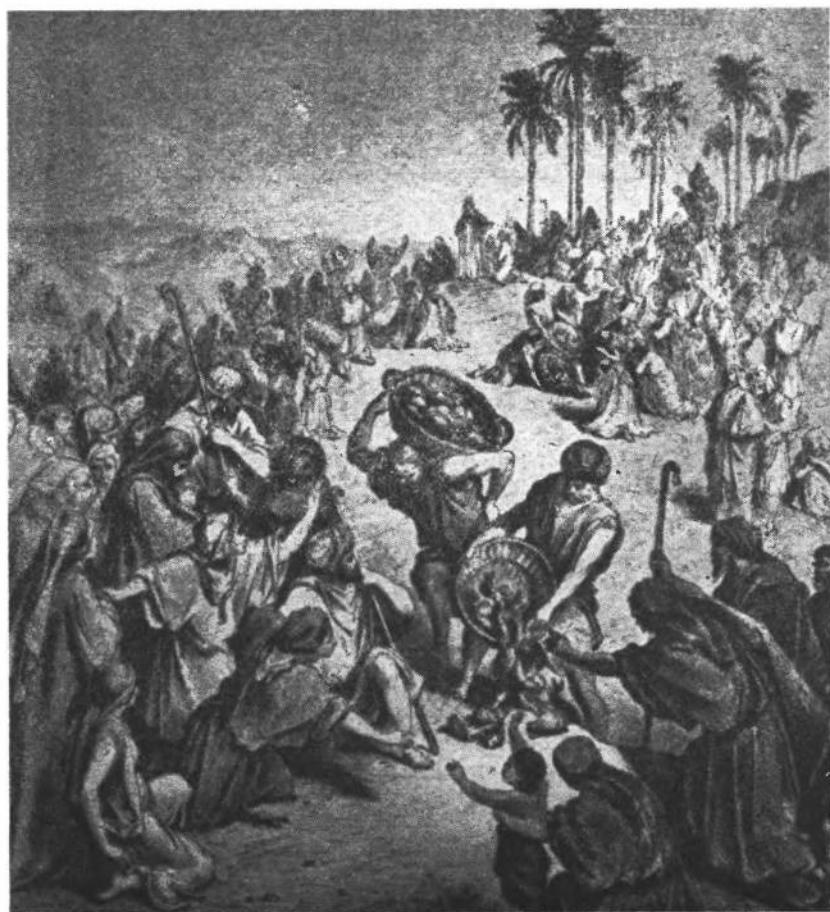
«Справді, Ти Син Божий!»

ЧУДЕСНЕ НАГОДУВАННЯ ЛЮДЕЙ П'ЯТЬМА ХЛІБАМИ

В одній пустельній місцевості люди до пізнього вечора
слухали проповідь Іисуса Христа, залишаючись без їжі.
Іисус Христос пожалів людей та звелів Своїм ученикам на-

годувати їх. Але ученики відповіли, що в них немає хліба для такої великої кількості людей. Знайшлося тільки п'ять ячмінних хлібів і дві невеличкі риби. Іисус Христос, помолившись, поблагословив хліби, розломив їх і наказав ученикам розносити людям. Всі наїшлися і навіть від тих кавалків, що залишилися, назбирano було 12 повних кошів. Людей же було щось до п'ять тисяч душ, крім жінок та дітей.

Бачучи таке чудо, народ хотів проголосити Іисуса Христа своїм земним царем, але Він непомітно для всіх пішов на одну гору і там молився.

ОЗДОРОВЛЕННЯ БІСНУВАТОЇ ДОНЬКИ-ХАНАНЕЯНКИ

Одна хананейська жінка-поганка щиро благала Іисуса Христа оздоровити її доньку, що біснувалася і дуже цим мутилася.

«Помилуй мене, Господи, Сину Давидів! — жалібно кричала вона, ідучи услід за Ним, — донька моя тяжко біснується!»

Бажаючи показати ученикам Своїм велику віру цієї жінки, Іисус Христос нічого не відповідав їй. Вона ж безпестанку кричала про допомогу. Тоді ученики сказали Іисусу:

«Відпусти її, тому що вона кричить за нами.»

Але Він зауважив їм:

«Мене послано лише до загиблих овечок дому Ізраїлевого.» А жінці, що просила і молила про допомогу, сказав:

«Дай спочатку наїстися дітям. Несправедливо було б відібрati хліб від дітей та кинути його псам!»

Справа в тому, що жиди звали себе дітьми Авраамовими, дітьми Божими, синами Царства Небесного, а на поганців дивилися, як на псів. Але Господь ніби навмисне пристосовується в цьому випадку до розуміння жидів і дорівнює до псів цю жінку. Він хоче через це показати жидам усю негідність такого їх ставлення до поганців, серед яких Він знаходив таку велику віру, якої не міг знайти серед жидів, що їх Він називав «загиблими вівцями дому Ізраїлевого.»

На слова Спасителя хананеянка покірно відповіла:

«Так, Господи! Але й пси їдять крохи, що спадають із столу панів їхніх.»

Тоді Іисус Христос з любов'ю та радістю сказав їй:

«О, жінко! Велика віра твоя, нехай буде тобі за бажанням твоїм!»

І в той же час донька її звільнилася від нечистого духа і стада здорововою.

ОЗДОРОВЛЕННЯ ДЕСЯТЬОХ ПРОКАЖЕНИХ.

Якось, коли Іисус увіходив до одного села, зустріли Його десять прокажених. Один з них був самарянин, дерев'ять же іудеї.

Прокаженим не можна було близько підходити до людей, тому що проказа є дуже тяжка хвороба, лікуванню не піддається і легко поширюється від одної людини до іншої.

Отже, вони здалека почали кричати:

«Ісусе-Наставниче, помилуй нас!»

Іисус Христос сказав їм:

«Підіть, покажіться священникам!»

Кожний, хто видужував від прокази, що траплялося дуже рідко, за законом повинен був з'явитися до священника, щоб той оглянув його. Прокажені пішли і по дорозі оздоровилися.

Один із них, самарянин, бачучи це, повернувся до Ісуса Христа, славлячи Бога, упав до Ніг Його та почав дякувати Йому. Іисус Христос спитав:

«Хіба не десять оздоровилися? Де ж дев'ять? Як вони не повернулися віддати славу Богові, крім чужинця цього.»

Потім Він сказа йому:

«Устань, іди, віра твоя спасла тебе!»

Отже, коли ми дістанемо від Бога будь-яку ласку, повинні зразу ж, не гаючися, дякувати Йому за це.

ПРО ВЧЕННЯ ХРИСТОВЕ.

Починаючи від охрещення Іисуса Христа до Його вшестя на небо минуло щось 33 з половиною роки. Увесь цей час Він постійно навчав людей істинної віри та всього того, що потрібне кожній людині для того, щоб догодити Богові і спастися свою душу.

Народ дивувався Його вченню, тому що жодна людина не говорила так, як Він говорив. Щоб зробити свою науку зрозумілішою для людей, щоб вони її краще сприймали, Іисус Христос часто викладав її в притчах, себто в оповіданнях, де під певними словами розуміється інше, де щось порівнюється з чимнебудь іншим, немов би в загадках.

ПРИТЧА ПРО СІЯЧА.

Одного разу Іисус Христос розповів таку притчу: Ось вийшов сіяч сіяти зерно своє. І як сіяв, упало одне край дороги і було повитоптуване, а птахи повидзьобували його. Друге ж упало на ґрунт кам'янистий і, зійшовши, усохло, бо не мало вологости. А інше впало між терен, і вигнався терен і його поглушив. Інше ж упало на добру землю, і, зійшовши, вродило стократно. Це сказавши, закликав Господь і: «Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!»

Учні Іисуса Христа запитали його, що означає ця притча. Тоді Іисус пояснив її.

Під сіячем розумів Іисус Христос Самого Себе, під зерном Свою науку, під землею — душу людини. Під дорогою, де впало зерно науки, треба розуміти людей неуважних, недбалих, які слухають слова науки, але з душі яких диявол викрадає слово Господнє, щоб вони не увірували і не врятувалися. Кам'янистий ґрунт означає людей з жорстоким серцем, людей, що зачертвили в своїх поганих звичках; вони, хоч і слухають науку Господню, але слово Боже не проходить глибоко до їхньої зіпсованої душі, і вони під час спокуси або напасти забувають його. Слово Боже, що впало в терен, означає тих людей, що за ріжними життєвими турботами забувають слово Господнє, і слово науки плоду не дає. А під доброю землею треба розуміти тих людей, що як слово Господнє почують, бережуть його в серці, і Слово Боже плід приносить. Під плодом же зерна треба розуміти життя благочестиве згідно з науковою Христовою, яке веде до царства небесного.

ЗАПОВІДІ ПРО ЛЮБОВ ДО БОГА ТА ДО БЛИЖНЬОГО

Один іудейський законник, цебто учитель Закону Божого, якось запитав Іисуса Христа:

«Учителю, яка заповід є найбільша в Законі?»

Іисус Христос відповів йому:

«Люби Господа Бога Свого всім серцем своїм і всією душою своєю і всім своїм розумом. Це є найбільша й найперша заповідь. А друга подібна до неї: люби близького, як самого себе. На оцих двох заповідях увесь Закон і Пророки стоять.»

ПРИТЧА ПРО МИЛОСЕРДНОГО САМАРЯНИНА

Інший законник запитав Іисуса Христа:

«А хто то є мій близній?»

У відповідь на це Іисус Христос розповів таку притчу:

Один чоловік ішов з Іерусалиму до Іерихону. По дорозі він зустрів розбійників, що пограбували, побили й поранили його, залишивши ледве живим. Проходив вигадково тою дорогою один священик, побачив його та й пропинув, не допомігши нічим йому. Так само і левит надійшов на те місце, поглянув і теж пішов далі. Проходив же там якийсь самарянин та й натрапив на нього й, побачивши, змилувався. Він підійшов до нього і обв'язав йому рани.

поливиши оливита вина, посадовив його на власну худобину, привіз його до гостиниці і тут клопотався про нього. А другого дня, відїжджаючи, вийняв два динари та дав їх господареві, наказавши заопікуватися хворим, а якщо буде витрачено більше, то обіцяв доплатити по поверненні своєму. А був самарянин іншої віри, ніж іудеї, та походив з іншого народу.

Оповівши цю притчу, Іисус Христос спитав законника:

«Котрий же з цих трьох, на думку твою, був близжній тому, що зустрів розбійників?»

Той відповів:

«Хто вчинив милосердя над ним.»

Тоді Іисус Христос сказав йому:

«Іди і роби так і ти!»

Цією притчею Господь навчає, що треба вважати за свого близнього кожну людину, хто б вона не була, з якого б народу не походила, якої б віри не була вона. Навчає Господь також тому, щоб ми були милосердні та співчували кожній нещасливій людині, хто б вона не була, та по своїх силах і можливостях допомагали б їй в її нещасті та біді.

ВЧЕННЯ ІСУСА ХРИСТА ПРО ШЛЯХИ ДО БЛАЖЕНСТВА (НАГІРНА ПРОПОВІДЬ)

Щоб увійти до Царства Небесного та дістати вічне блаженство, треба, за вченням Ісуса Христа, бути убогим духом, це бото відчувати свою недосконалість та свою негідність перед Богом. Ми повинні шкодувати та оплакувати свої гріхи, повинні бути лагідними, шукати правди та істини, бути милосердними, чистими серцем, миротворцями. Ми завжди повинні бути готовими за праведне життя та віру в Христа перетерпіти усякі неприємності від інших.

Ці заповіді Ісус Христос виголосив у своїй Нагірній Проповіді (у проповіді на горі). Звуться вони Заповідями Блаженства. Є їх всього дев'ять, а саме:

1. Блаженні убогій духом, бо їхне Царство Небесне.
2. Блаженні засмучені, бо вони будуть втішенні.
3. Блаженні лагідні, бо землю наслідують вони.

4. Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагодовані будуть.
5. Блаженні милостиві, бо вони помилувані будуть.
6. Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога.
7. Блаженні миротворці, бо вони синами Божими названі будуть.
8. Блаженні, що їх переслідують за справедливість, бо їхнє Царство Небесне.
9. Блаженні ви, як ганьбити вас та переслідувати будуть і будуть облудне на вас наговорювати всяке слово лихе через Мене. Радійте та тіштесь, винагорода бо ваша велика на небі.

НЕ СУДІТЬ СВОЇХ БЛИЖНІХ

Іисус Христос забороняв судити інших людей. Він так казав:

«Не судіть, щоб і вас не судили; бо яким ви судом судити будете, таким же вас осудять, і якою мірою ви будете міряти, такою відмірють вам.

Чого ж в оці брата свого ти заскалку бачиш, колоди ж у власному оці не чуеш. Або як ти скажеш до брата свого: «Давай вийму я заскалку з ока твого», коли колода в оці твоїм.

Лицеміре, вийми перше колоду із власного ока, а потім побачиш, як вийняти заскалку ту з ока брата твого.»

Тут під братом нашим треба розуміти всякую іншу людину; під заскалкою — малу хибу або гріх людини, під колодою — велику.

ПРО СИЛУ МОЛИТВИ ТА ПРО МИЛОСТИНЮ

Коли ми будемо щиро молитися Богові та просити у Нього допомоги, то Він дастъ усе, потрібне нам та про що ми просимо Його. Іисус Христос так сказав про це:

«Просіть, і буде вам дано, шукайте і знайдете, стукайте і відчиняйте вам, бо кожен, хто просить одержує, хто шукає, знаходить, а хто стукає, відчиняє йому. Чи ж то серед вас є людина, що подастъ своєму синові каменя, коли хліба просиме він. Або, коли риби просиме він, то подастъ йому гадину. То ж як ви, бувши злі, потрапите добрі дари

своїм дітям давати, скільки ж більше Отець ваш небесний подасть добра тим, хто проситиме в Нього.

А як молитеся, то не будьте як ті лицеміри, що люблять ставати й молитися по синагогах та на перехрестях, щоб їх бачили люди. Правдиво кажу вам: вони мають уже нагороду свою. А ти, коли молишся, уйди до своєї комірчини, зачини свої двері й помолися Отцеві своему, що в тайні; а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.»

Так само про милостиню сказав Христос:

«Коли чиниш ти милостиню, не сурми перед себе; як то роблять оті лицеміри по синагогах, щоб хвалили їх люди. Правдиво кажу вам: вони мають уже нагороду свою!

А як ти чиниш милостиню, хай не знатиме ліва рука, що робить правиця твоя, щоб таємна була твоя милостиня. а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.»

Так повинні ми творити милостиню.

ПРИТЧА ПРО МИТНИКА ТА ФАРИСЕЯ

Щоб ми не хвалилися своєю праведністю та не мали інших за ніщо, Іисус Христос розповів таку притчу:

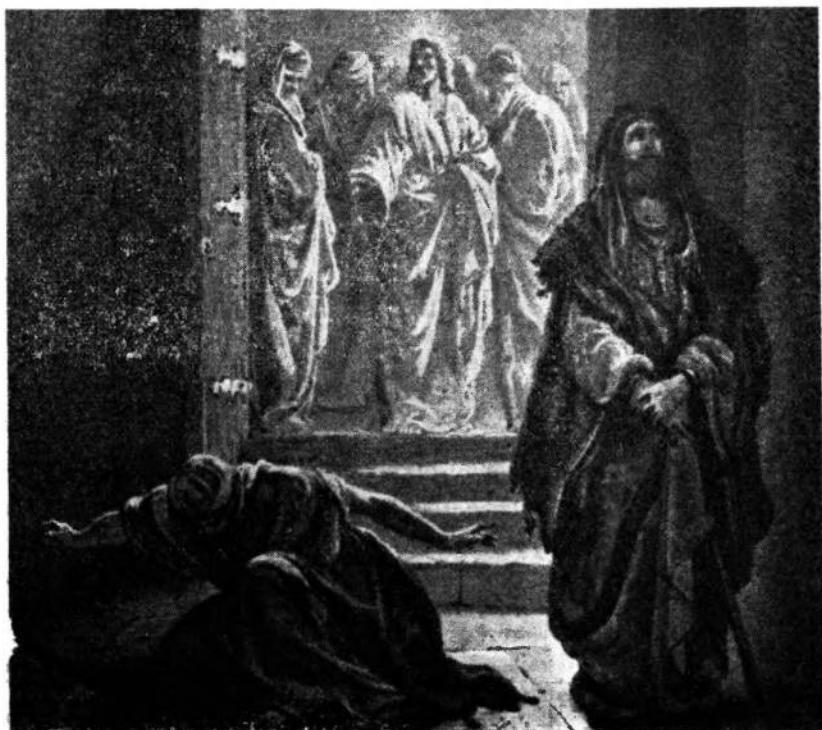
Одного разу два чоловіки ввійшли в святиню помолитися, — один фарисей, а другий митник. Фарисей, ставши, так молився про себе: «Дякую, Боже, Тобі, що я не такий, як інші люди: здирники, неправедні, перелюбні, або як цей митник. Я пощуся два рази на тиждень, даю десятину з усього, що тільки надбаю.»

А митник здалеку стояв та й очей навіть звести на небо не смів, але бив себе в груди й казав:

«Боже, будь милостивий до мене грішного!»

Сказавши це, Іисус Христос додав, що молитвою своєю митник більше догодив Богові, аніж фарисей і що митник повернувся до дому свого більш оправданий, а ніж фарисей.

Кожен бо, хто підноситься, буде понижений, хто ж понижається, той піднесеться.

МОЛИТВА ГОСПОДНЯ

Одного разу Іисус Христос молився в місці одному і коли перестав, звернулися до Нього ученики Його, кажучи:

«Господи, навчи нас молитися!»

Тоді Іисус Христос промовив до них:

«Коли молитися, говоріть:

Отче наш, що на небі! Нехай святиться ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні. І прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого.»

Тому що Сам Господь Наш Іисус Христос дав нам цю молитву, звуться вона Господньою Молитвою.

ПРИТЧА ПРО МИЛОСЕРДНОГО ЦАРЯ І МИЛОСЕРДНОГО ДОВЖНИКА

Одного разу Іисус Христос розповів таку притчу. Був один цар, що якось захотів обрахунок зробити з слугами своїми. Коли ж почав він обраховувати, привели до нього одного чоловіка, що винен був йому 10 талантів (в одному таланті було срібла на 2 тис. карбованців). А що він не мав з чого віддати, цар розгнівався та наказав продати, щоб сплатити борг, його, жінку його, дітей і усе, що він мав, та заплатити.

Тоді довжник той упав до ніг царських та почав благати потерпіти трохи, і він віддасть увесь борг. Цар змилосердився над ним і зовсім простив йому борг та звільнив його.

Вийшовши від царя, слуга цей побачив одного з своїх приятелів, що винен був йому небагато, щось із сто динарів (один динар дорівнював 20 копійкам). Він, слуга той, схопив свого приятеля та почав душити його, говорячи:

«Віддай, що мені винен!»

Приятељ упав до ніг його і благав його, кажучи:

«Потерпи ти мені, і я тобі віддам усе!»

Але той не погодився, а посадив його до в'язниці, поки не поверне боргу.

Коли цар довідався про це, приклікав до себе цю немилосердну людину й сказав їй:

«Лукавий та злий ти слugo! Увесь борг я простив тобі,

тому що ти просив мене. Чи не належало й тобі змилуватися над своїм приятелем, як і я над тобою змилувався.»

І звелів цар замкнути його до в'язниці і тримати його там аж доки не сплатить усього боргу.

Розповівши цю притчу, Ісус Христос додав: «Так само і Отець Мій небесний учинить із вами, коли не простите од широго серця братам своїм гріхів їх.»

В цій притчі під царем треба розуміти Бога; під людиною, що так заборгувалася перед царем, нас, людей; під боргом — гріхи наші; під приятелем — людей, що нам щонебудь винні, образили нас, наприклад. Цією притчею Господь навчає нас прощати образи та кривди, заподіяні нам; коли ж ми не простимо іншим, то Бог не простить і нам гріхів наших.

ПРИТЧА ПРО БЛУДНОГО СИНА

Бог з радістю та любов'ю приймає тих грішників, що покаялися в гріхах своїх. Про це Ісус Христос розповів у притчі про блудного сина.

У одного чоловіка було два сини. Молодший син захотів відокремитися. Одерявши від батька належну йому частину маєтку, він подався до далекого краю. Там він швидко розтратив усе, що мав, проводячи час у розвагах.

А як він усе прожив, настав голод великий у тім краї і він став бідувати. Не маючи що істи, пішов тоді він до одного з мешканців тої землі та найнявся пасти свині. Будучи голодним, часто бажав він попоїсти хочби стручки, що їх їли свині, та ніхто не давав їх йому.

Тоді він опам'ятався й сказав собі:

«Скільки в батька моого наймитів мають хліба досить, а я з голоду гину отут! Встану, піду до батька, скажу йому: «Згрішив я, отче, проти неба й проти тебе. Недостойний я вже зватися сином твоїм, прийми ж ти мене, як одного з своїх наймитів.»

I, вставши, пішов він до батька свого. А коли він ще був далеко, його батько угледів його, пожалів його, побіг назустріч, обійняв та почав цілувати його. Блудний же син сказав батькові своєму:

«Згрішив я, отче, проти неба й проти тебе. Недостойний я вже зватися сином твоїм ...»

Батько же сказав до слуг своїх:

«Принесіть негайно найкращу одіжку й одягніть його; на руки йому перстня подайте, а сандалі на ноги. Приведіть

теля відгодоване та заколіть, — будемо їсти й радіти, бо цей син мій був мертвий і ожив, був пропав і знайшовся.» І почали веселитися вони.

Старший син на той час вернувся з поля. Почувши в домі музики й танці, покликав він одного з слуг та спитав: «Що це таке?»

А той каже йому:

«То вернувся твій брат, і твій батько звелів заколоти теля відгодоване, бо побачив здоровим його.»

Розгніався старший син і ввійти не хотів туди, де веселилися. Тоді вийшов батько до нього та став просити його.

А старший син відповів батькові:

«От стільки літ служив я тобі і ніколи наказу твого не послухався, ти ж ніколи мені й козеняти не дав, щоб із приятелями своїми потішився я. Коли ж син твій вернувся оцей, що розтратив твій маєток, ти для нього звелів заколоти теля відгодоване.»

І сказав тоді батько до нього:

«Ти завжди зі мною, дитино, і все мое — твоє. Веселитися ж та тішитися треба було, бо цей брат твій був мертвий і ожив, був пропав і знайшовся.»

В цій притчі під батьком треба розуміти Бога, під молодшим сином грішника, що покаявся.

«Отже на небі більше радошків буде з приводу одного грішника, що покаявся, — сказав Господь, — аніж з приводу дев'ятисяти дев'яти праведників, що не мають потреби в покаянні.»

ПРИЧТА ПРО ТАЛАНТИ.

Прийде час, коли Господь зажадає від нас суворого звіту, як ми користувалися всіма дарами Божими — силами й здібностями своїми. Чи вживали ми їх на користь собі й близкім своїм, чи, навпаки, відзначалися недбалством та лінощами; за все це повинні ми будемо дати відповідь перед Богом. Щоб краще ми зрозуміли цю нашу відповідальність за належне вживання дарованих нам сил та здібностей, Ісус Христос розповів таку притчу:

Один чоловік, виходячи з дому свого, покликав слуг своїх і передав їм добро своє. Одному він дав п'ять талантів, другому — два, третьому — один, — кожному в силу його. Сам же відішов у далеку країну.

Той, що одержав був п'ять талантів, негайно пішов, ужив їх у торговельних і інших справах та набув ще п'ять інших талантів.

Так само й той що одержав два таланти, придбав він ще два таланти.

Той же, що взяв був одного таланта, пішов і закопав його в землю, сковавши так срібло пана свого.

За деякий час вернувся пан тих слуг та зажадав від них обрахунку.

Тоді той, що дістав п'ять талантів, приніс ще п'ять інших та сказав:

«Пане мій, п'ять талантів мені передав ти, — ось я другі добув п'ять талантів.»

Сказав йому пан його:

«Гаразд, слуго добрий і вірний; ти в малому був вірний, над великим поставлю тебе, увійди ти до радощів пана своєго.»

Той, що дістав два таланти, приніс ще два і йому пан його сказав те ж саме.

Той же, що одержав одного таланта, сказав:

«Пане! Я знов, що ти людина жорстока: ти жнеш, де не сіяв, збираєш, де не розсипав. І я побоявся, — пішов і таланта твого сковав у землю. Ось, маєш твоє.»

Тоді відповів йому пан його:

«Ти, слуго лінівий і лукавий! Ти знов, що я жнус, де не сіяв, і збираю, де не розсипав. То ж тобі треба було віддати срібло мое торгівцям і тепер, повернувшись, я одержав би своє з прибутком. Візьміть же від нього талант і віддайте тому, що десять талантів уже має. Во кожному, хто має, дается йому, хто ж не має, заберається від нього й те, що він має. А слугу непотрібного викиньте до темряви зовнішньої — буде плач там і скригіт зубів.»

ПРИТЧА ПРО БАГАТОГО І ЛАЗАРЯ

Таку притчу ще розповів Іисус:

Один чоловік був багатий, зодягався в порфіру й вісон та щоденно розкішно бенкетував.

Був і вбогий один, на ім'я Лазар, що лежав у воріт багача, струпами вкритий, і бажав би годуватися кришками, що з столу багатого падали; пси ж приходили й струпи його лизали йому.

Помер убогий і на Авраамове лоно віднесли його ангели. Умер і багатий — і його поховали. Терплячи муки в аді, згів він очі та й побачив здаля Авраама і Лазаря на лоні його.

Почав тоді багатий благати й просити Авраама: «Змилуйся, отче Аврааме, наді мною й пошли мені Лазаря, нехай вмоочить у воду кінця свого пальця і мого язика проходить, бо я мучуся в полум'ї цьому!»

Авраам же промовив:

«Згадай, сину, що ти вже прийняв за життя свого добрє своє, а Лазар так само — лихе; тепер він отут тішиться, а ти мучишся. А крім того всього, поміж нами та вами велика

безодня поставлена, так що ті, що хотять, переходити не можуть її.»

Тоді знов попросив багатий:

«Отож, отче, благаю тебе, щоб його ти послав у дім батька моого, бо п'ятьох братів маю, — хай він ім засвідчить, щоб і вони не прийшли на це місце страждання.»

Авраам же сказав:

«Вони мають Моїсея й Пророків -- нехай сухають іх.»

А багатий відказав:

«Ні ж бо, отче Аврааме, але коли прийде хто з мертвих до них, то покояться.»

Йому ж відповів Авраам:

«Як Моїсея й Пророків не слухають, то коли хто й із мертвих воскресне, — не йнятимуть віри.»

Ця причта навчає нас того, що життя наше не закінчується з смертю нашого тіла, що після тілесної смерті ми будемо існувати й далі. Але в тому прийдешньому нашему житті ми повинні будемо дати відповідь за всі свої вчинки тут на землі й дістанемо відповідно за це або нагороду, або покарання.

Остаточно ж наша доля вирішена буде на Страшному Суді, під час другого пришестя. Спасителя.

ВЧЕННЯ ІСУСА ХРИСТА ПРО ДРУГЕ ЙОГО ПРИШЕСТЯ ТА ПРО СТРАШНИЙ СУД.

Про Своє друге пришестя й про Страшний Суд Ісус Христос так сказав:

Коли знову прийде Син Людський у славі своїй і всі ангели з Ним. Тоді Він засяде на престолі слави Своєї. Перед ним зберуться всі народи, і Він відділить одного від одного їх, як відділює вівці вівчар від козлят. І поставить Він вівці праворуч Себе, а козлят — ліворуч. Тоді скаже Цар тим, що праворуч його:

«Прийдіть благословені Мого Отця посядьте ви Царство, вготоване вам від заложення світу. Бо я голодував, і ви нагодували Мене, хотів пити і ви напоїли Мене, подорожним був, і Мене прийняли ви. Був нагим — Мене зодягли ви, хворим був, і Мене ви відвідали, у в'язниці Я був, і прийшли ви до Мене.»

Тоді відповідатимуть Йому праведні й скажуть:

«Господи, коли то Тебе ми голодного бачили і нагодували, або спрагненого й напоїли. Коли то тебе подорожним

бачили ми і прийняли, чи нагим і зодягли. Кали то Тебе ми недужого бачили чи у в'язниці і до Тебе прийшли.»

А Цар відповість і промовить до них:

«Правдиво кажу вам, що тільки вчинили були ви сдому з найменших братів Моїх цих, то Мені ви вчинили.»

Тоді скаже й отим, що ліворуч:

«Ідіть ви від Мене, прокляті, у вічний вогонь, що дияволові та його посланцям приготовлений, бо я голодував був, і не нагодували Мене, хотів пити, і ви не напоїли Мене, подорожував був, і ви не прийняли Мене, був нагий, і не зодягли Мене, хворий і у в'язниці, і Мене не одвідали ви.»

Тоді відповідатимуть вони, промовляючи:

«Господи, коли то Тебе ми голодного бачили, або спрагненого, або подорожуючого, чи нагого, чи недужого, чи у в'язниці, і ми не послужили Тобі.»

Тоді Він відповість їм і скаже:

«Правдиво кажу вам: чого тільки одному з найменших оцих ви не вчинили, Мені не вчинили.

І ці підуть на вічну муку, а праведники в життя вічне.

Про день і час, коли все це станеться, ніхто не знає, крім одного Отця Небесного. Тому ми повинні бути завжди готовими стати перед судом Божим.

ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЄ.

Щоб під час хресних мук Ісуса Христа ученики не втратили віри в Його божественість, Він, незадовго до цих страждань, показав їм Свою божественну славу. Сталося це так:

Одного разу Ісус Христос пішов з трьома Своїми учениками — Петром, Іаковом та Іоаном на гору Фавор помолитися. Коли Він там молився, раптово преобразився, щебто прийняв інший вигляд. Обличчя його засяяло, як те сонце, а одежа Його стала біла, як світло. До Нього з'явилися з неба святі пророки Моїсея та Ілля й розмовляли з Ним про ті страждання, що їх мав Він зазнати в Єрусалимі.

Петро в блаженному захопленні озвався й сказав до Ісуса:

«Господи, добре нам тут бути! Коли хочеш, поставлю я тут три шатри: для Тебе одно, і одно для Моїсєя, і одно для Іллі.»

Як іще говорив він, хмара ясна заслонила їх, і ось голос із хмари почувся, що казав:

«Це Син Мій улюблений, що Його Я вподобав. Його слухайтесь!»

Почувши це, попадали учні долілиць і полякалися сильно. А Ісус підійшов, доторкнувся до них і промовив:

«Уставайте й не бійтесь!»

Звівши ж очі свої, нічого вони не побачили, крім Самого Ісуса в звичайному Його вигляді.

А коли з гори сходили, заповів їм Ісус і сказав:

«Не кажіть ні кому про видіння, аж поки Син Людський із мертвих воскресне».

Наша церква святкує день Преображення Господнього 6. серпня ст. ст. Народ наш зве це свято Спасом; піст з 1-го серпня до 15. серпня, серед якого припадає це свято, називається Спасівкою. До особливостей свята належить освячення плодів садових, городніх та польових, які звичайно вистигають на цей час. Перші плоди приносили до в'ївтаря ще в Старому Заповіті, за законом Моїсея; в Новому Заповіті звичай цей підтримувався згідно з апостольськими правилами та ухвалами Вселенських Соборів. Принесенням і освяченням плодів Церква навчає, що в ній все від людини до рослини повинно бути посвячене Богові.

Тропар свята:

«Преобразився Ти на горі, Христе Боже, показавши ученикам Твоїм славу Твою, оскільки їм можна було. Нехай і нас грішних осяє світ Твій, вічний за молитви Богородиці Світу Подавче, слава Тобі.»

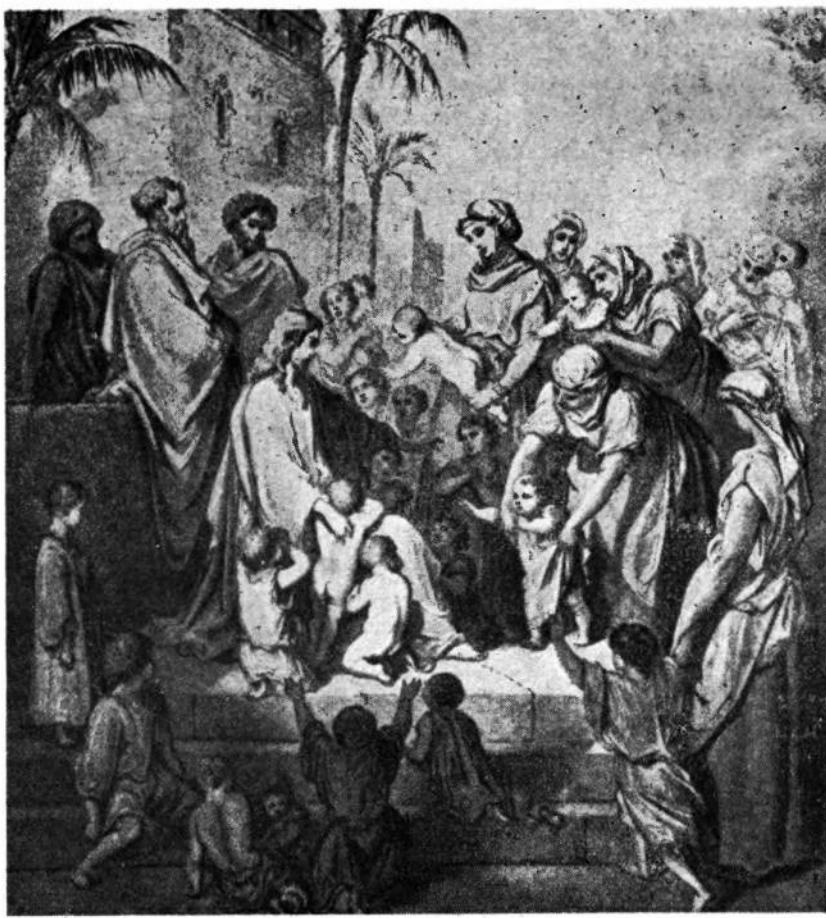
БЛАГОСЛОВІННЯ ДІТЕЙ.

Одного разу матері поприносили дітей своїх до Ісуса Христа, щоб Він доторкнувся до них і поблагословив їх. Ученики їм докоряли, кажучи, що із-за дітей не варто турбувати Учителя. Ісус Христос спостеріг це, розгнівався на них і сказав їм:

«Пустіть дітей приходити до Мене і не бороніть їм, бо таких є Царство Боже! Правдиво кажу вам: хто Божого Царства не прийме, немов те дитя, той до нього не ввійде.»

Він їх пригорнув і поблагословив, на них руки положивши.

З цього ученики Ісуса Христа повинні були зрозуміти, що невинність, тихість, простота й доброта душі, риси, властиві дітям, уводять до Царства Небесного.

ХРИСТОС У МАРФИ І МАРІЇ

Недалеко Іерусалиму лежить село Віфанія. Тут жив один побожний чоловік, на ім'я Лазар, з своїми сестрами Марфою та Марією. Іисус Христос любив цю родину і часто бував у них. Під час одних таких одвідин, коли Іисус промовляв, Марія сіла біля ніг Іисуса, слухаючи слова Його, а Марфа турбувалася про те, щоб приготувати їсти. Будучи незадоволеною тим, що сестра їй не допомагає; звернулася Марфа до Господа, сказавши:

«Господи, чи байдуже Тобі, що на мене саму полишила служити сестра моя? Скажи їй, щоб мені допомогла.»

Іисус промовив у відповідь їй:

«Марфо, Марфо, турбуєшся й журишся ти про багато чого, а потрібно одно. Марія ж обрала найкращу частку, що не відбереться від неї.»

Ми повинні завжди пам'ятати ці слова Господа Нашого Іисуса Христа, і не захоплюватися надміру життевими турботами, щоб не заступали вони перед нами можливості слухати Боже слово, Божу науку.

ВОСКРЕСІННЯ ЛАЗАРЯ.

Одного разу Лазар тяжко захворів, і сестри його послали сказати Ісусу:

«Той, кого Ти любиш, захворів.»

Ісус, почувши про це, сказав:

«Не на смерть ця хвороба, а на Божу славу, щоб Син Божий прославився нею.»

Після того пробув Ісус ще два дні там, де був, а потім сказав ученикам:

«Лазар, друг наш, заснув, то піду розбудити його.»

Ученики ж сказали Йому:

«Як заснув, то він, Господи, видужає.»

Але Ісус про смерть Лазаря говорив, вони ж думали, що Він каже про сонний спочинок. Тоді просто сказав їм Ісус:

«Умер Лазар. І я тішуся за вас, що там я не був, щоб повірили ви. Та ходім до нього.»

Коли Ісус прийшов, минуло ще два дні, і Лазар був уже чотири дні в гробі. А Віфанія була поблизу Єрусалиму. і багато з іудеїв прийшли до Марфи і Марії, щоб за брата розважити їх.

Марфа, почувши, що йде Ісус, побігла назустріч Йому. Марія зосталася дома. І сказала Марфа Ісусові:

«Коли б, Господи, був Ти отут, то не вмер би був брат мій. Та я тепер знаю я, що чого тільки в Бога попросиш, то дастъ тобі Бог.»

Каже їй Ісус:

«Воскресне брат твій.»

Марфа відповіла Йому:

«Знаю, що в воскресіння останнього дня він воскресне.»

І знов сказав Ісус:

«Я воскресіння й життя. Хто вірує в мене, хоч і вмре, буде жити. І кожен, хто живе та вірує в мене, повік не вмре. Чи ти віриш цьому?»

Вона ж каже Йому:

«Так, Господи! Я вірю, що ти Христос Син Божий, що мав прийти на цей світ.»

Сказавши це, пішла вона й покликала нишком Марію, сестру свою, кажучи:

«Вчитель тут, і Він кличе тебе.»

А та, як зачула, похапливо встала і до Нього пішла. А Ісус не ввійшов ще був до села, а був на місці, де Марфа його зустріла.

Іудеї, що були з нею в домі і її розважали, як побачили, що Марія похапливо встала й побігла, подалися за нею, гадаючи, що до гробу пішла вона плакати там. Коли ж Марія прийшла туди, де був Іисус, і Його побачила, то припала до ніг Йому та й говорила до Нього:

«Коли б, Господи, був Ти тут, то не вмер би був брат мій.»

А Іисус, як побачив, що плаче вона і плачуть іудеї, що з нею прийшли, то в дусі зворушлився й стривожився Сам і сказав:

«Де його ви поклали?»

Говорять Йому:

«Іди, Господи, та подивися.»

І закапали сльози Ісусові... А іудеї казали:

«Дивись, як кохав Він його!»

А дехто з них сказав:

«Чи не міг же зробити Отой, що очі сліпому відкрив, щоб і цей не помер.»

Іисус же зворушеній знову в Собі й до гробу прийшов. Була то печера, прикрита каменем. Тоді Іисус сказав:

«Відваліть цього каменя.»

Сестра вмерлого, Марфа, сказала до Нього:

«Уже, Господи, чути, бо чотири вже дні він у гробі.»

Іисус сказав до неї:

«Чи тобі не казав Я, що як будеш ти вірувати, славу Божу побачиш.»

Тоді зняли каменя. А Іисус ізвів очі до неба й промовив:

«Отче, дяку приношу Тобі, що Мене Ти почув. Та Я знаю, що Ти завжди почуєш Мене, але ради народу, що довкола стоїть, Я сказав, щоб увірували, що послав Ти Мене.»

І промовивши це, Він скричав сильним голосом.

«Лазарю, вийди сюди!»

І вийшов померлий, по руках і ногах обв'язаний пасом, а обличчя в нього було перев'язане хусткою.

Іисус каже до них:

«Розв'яжіть його та пустіть, щоб ходив.»

І багато з іудеїв, що походилися до Марії та бачили те, що вчинив Іисус, увірували в Нього. А деякі з них пішли до фарисеїв та розповіли, що бачили. Ті вчинили раду з первосвященниками і змовилися, щоб убити Його, бо Він багато чудес чинить і незабаром усі в Нього увірюуть.

Воскресіння Лазаря святкує церква за 7 днів до Великодня, в суботу, що зветься Лазаревою суботою.

ВХІД ГОСПОДНІЙ ДО ІЕРУСАЛИМУ.

За шість днів до Пасхи Іисус Христос разом з учениками пішов до Іерусалиму. Коли вони наблизилися до міста, приблизно на середині дороги, Іисус вислав двох учеників до села, що було перед ними і сказав:

«Ідіть у село, що воно перед вами і знайдете зараз ослицю прив'язану та з нею осла. Відв'яжіть і Мені приведіть їх. А як хто вам що скаже, відкажіть, що їх потребує Господь — і він зараз пошле їх.»

Ученики пішли і зробили, як звелів їм Іисус. Вони привели до Нього ослицю й осла, вкрили їх своїми одяжами, Іисус Христос сів і вирушив до Іерусалиму.

Народ почав вітати Іисуса Христа і віддавати Йому царську шану. Одні стелили одежду свою по дорозі, інші зрізали віття з дерев і кидали його на дорогу, голосно вигукуючи:

«Осанна (спасіння) Сину Давидовому і Благословенний, хто йде в ім'я Господнє! Спасіння в небі!»

А коли Іисус Христос увійшов до Іерусалиму, то ціле місто заворушилося, питуючи:

«Хто це такий?»

А народ відповідав:

«Це Іисус — пророк з Назарету Галилейського.»

Свято, коли церква згадує цю подію, називається Вербною неділею і буває за тиждень до Великодня. Називається цей день вербою неділею тому, що ми за прикладом людей, які колись так урочисто зустрічали Господа, стоїмо в церкві з вербою.

Тропар свята:

«Запевняючи перед Твоїм стражданням загальне воскресіння з мертвих, Лазаря воскресив Ти, Христе Боже. Тому й ми, як діти, несучи ознаки перемоги, виголошуємо Тобі, Переможцеві смерти: Спасіння в небі, благословений Той, хто приходить в ім'я Господнє.»

ДРУГЕ ОЧИЩЕННЯ ХРАМУ ІЄРУСАЛИМСЬКОГО

Вступивши до Ієрусалиму, Іисус Христос увійшов до храму і вигнав відті усіх продавців і покупців у святині й поперевертав грошомінам столи та ослони, продавцям — гслубів. Виганяючи продавців та покупців з храму, Іисус Христос сказав:

«Написано: »Дім мій домом молитви назеться«, а ви робите з нього печеру розбійників.»

І приступили в святині до Нього сліпі та криві, і Він їх оздоровив.

А первосвященники й книжники, бачивши чуда, що Він учинив, і дітей, що в святині викрикували: «Осанна Сину Давидовому», обурилися та й сказали Йому:

«Чи Ти чуєш, що кажуть вони?»

А Іисус відповів їм:

«Так! Чи ж ви не читали ніколи: «Із уст немоєлят і тих, що ссуть, учинив Ти хвалу.»

І покинувши їх, Він вийшов за місто до Віфанії і там ніч перебув.

НЕПЛІДНЕ ФІГОВЕ ДЕРЕВО.

Вранці другого дня, вертаючись до міста, зголоднів був Іисус. І побачив Він при дорозі одне фігове дерево й до нього прийшов, та нічого на нім не знайшов. Тоді сказав до нього Іисус:

«Нехай плоду із тебе не буде ніколи повіки!» І фігове дерево зараз засохло. А учні, побачивши це, дивувалися та говорили:

«Як швидко засохло це фігове дерево.»

Іисус же промовив у відповідь їм:

«Правдиво кажучи вам: коли б мали ви віру й не вагалися, то вчинили б не тільки як з фіговим деревом, а якби й горі ви сказали: «Порушся та кинься до моря», — то й сталоось би. І все, чого ви в молитві попросите з вірою, то одержите.»

Цими словами Іисус Христос ще раз підкреслив, яку велику силу має наша молитва в Господа, коли поєднується вона з вірою.

Так само повчаючим є й приклад неплідного фігового дерева. Тепер, коли ми познайомилися з Христовим ученим, повинні ми слідувати йому, перебудувати своє життя за заповідями христовими. Інакше подібними будемо ми до неплідного дерева, і доля його чекає також нас.

ЗРАДА ІУДИ.

Іисус Христос не раз казав за Себе, що для спасіння світу Він мусить постраждати, вмерти, а потім воскреснути, як про це писали пророки ще задовго до Його народження. Тепер, коли людей навчено було вже тому, як вони повинні жити, щоб догодити Богові і спасти свою душу, надійшов час принесення Спасителем Самого Себе в жертву за нас і за цілий світ, щоб викупити його від первородного гріха.

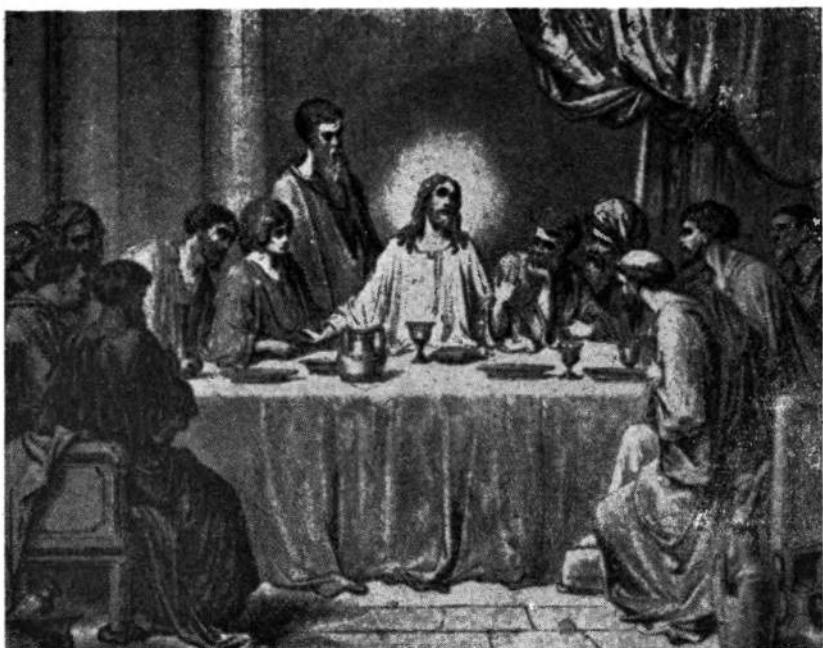
Поміж іudeями було багато таких, що не увірвали в Христа і не любили Його за те, що Він обвинувачував їх за їхнє грішне життя. Багато з них також заздрили Його славі:

Особливо нез любили Іисуса Христа іудейські книжники та первосвященники, яким найбільше докоряв Він за їхнє лицемірство. Вони шукали нагоди взяти Іисуса Христа, але таємно від людей, тому що боялися, щоб народ не став на захист Його.

На четвертий день після входу Господнього до Єрусалиму, в середу, з'явився до первосвященників і книжників один з 12 головних учеників Іисуса, Іуда Іскаріотський, і сказав:

«Що хочете дати мені — і я вам Його видам.»

Вони обіцяли дати Іуді 30 срібняків. Іуда погодився на це й почав шукати слішного часу, щоб зрадити Іисуса.

ТАЙНА ВЕЧЕРЯ.

На п'ятий день після Свого урочистого входу до Іерусалиму, в четвер увечорі, Іисус Христос, з приводу свята Пасхи, що надходило, спожив з апостолами пасхальну вечерю.

Під час цієї вечері Іисус Христос устав, здійняв верхню одежду, взяв рушник і підперезався ним. Потім налив Він води до вмивальниці й зачав обмивати ноги ученикам і витирати рушником, що ним був підперезаний. Коли Іисус підійшов до Петра, той не схотів дати умити свої ноги, ка-жучи:

«Чи Ти, Господи, митимеш ноги мої?»

Іисус у відповідь сказав:

«Що я роблю, ти не знаєш тепер, але після зрозумієш!»

Тоді знов сказав Петро:

«Ти повік мені ніг не обмиєш!»

Іисус відповів йому:

«Коли Я не вмію тебе, ти не матимеш частки зі Мною.»

Після цього промовив Петро:

«Господи, не самі мої ноги, а й руки та голову!»

І знов сказав йому Іисус:

«Хто обмитий, тільки ноги обмити потребує, бо він чистий увесь. І ви чисті, та не всі.»

Знав Іисус зрадника, тому й сказав, що чисті не всі.

Умиванням ніг ученикам Іисус Христос показав їм усю любов Свою до них і дав нам приклад того, як треба служити близькім своїм.

Умивши ноги ученикам і споживши старозавітну пасху, Господь установив на цій вечері Тайну Св. Евхаристії (Причастя). Тому вечеря ця й називається Тайною Вечерею.

Іисус Христос узяв хліб, благословив його, розломив і дав своїм ученикам, кажучи:

«Прийміть і споживайте, це є Тіло Мое, що за вас ламається на відпущення гріхів.»

Так само Він узяв чашу з вином, благословив і, даючи апостолам, сказав:

«Пийте від неї всі, це є Кров Моя Нового Заповіту, що за вас і за багатьох проливається на відпущення гріхів.»

При цьому Іисус Христос додав:

«Це чиніть ви на спомин про Мене.»

Церква наша свято береже цей заповіт Господа Нашого Ісуса Христа, виконуючи його щоразу під час Служби Божої — літургії. Ми віримо, що в Таїні Пресвятої Евхаристії подані хліб і вино перетворюються на справжнє Тіло і Кров Христову, зберігаючи тільки зовнішній вигляд хліба і вина. Тому вірні повинні з побожністю і страхом Божим приходити до причастя св. Таїн, відповідно підготувавши себе через сповідь, покаявшись у всіх гріхах.

ВИЯВЛЕННЯ ЗРАДНИКА ІУДИ.

Під час Тайної Вечері було виявлено злочин Іуди. Іисус Христос сказав апостолам, що один із них має зрадити Його. Дуже засмутилися від слів тих ученики Його. Вони почали озиратися один на одного, не знаючи про кого іде мова. Поруч Спасителя сидів один ученик, якого Він дуже любив. Був це апостол Іоан Богослов, що пізніше написав Євангеліє. Симон-Петро звернувся до цього ученика і шепнув йому:

«Запитай, хто б то був, що про нього говорить (Учитель)?»

І той ученик, пригорнувшись до Іисуса спитав:

«Хто це, Господи?»

Іисус відповів:

«Це той, кому умочивши, подам я кусник.»

І вмочивши кусник хліба, подав його Іуді Іскаріотському та сказав:

«Що ти робиш, роби швидче.»

Але жоден із учеників, що були при столі не зрозуміли тоді, до чого сказав це Іисус Іуді. А тому, що Іуда мав у себе скриньку з грошима, то деякі подумали, що Іисус доручив йому купити потрібне на свято для них або подати що вбогим.

Одергавши кусок хліба, Іуда зараз же вийшов. Була ж ніч. А Іисус знову звернувся до апостолів:

«Не довго вже Мені бути з вами! Ви шукати Мене будете, але, як сказав Я іudeям: «куди Я йду, туди ви прибути не можете», та й вам говорю Я тепер. Нову заповідь Я вам даю: любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви. По тому пізнають усі, що ви ученики Мої, як любов між собою ви матимете.»

Симон-Петро каже тоді до Іисуса:

«Куди, Господи, йдеш Ти?»

Іисус відповів:

«Куди йду Я, туди ти тепер іти за Мною не можеш, але потім ти підеш за Мною.»

Говорить до Нього Петро:

«Чому, Господи, йти за Тобою тепер я не можу. Половчу я за тебе життя своє!»

Іисус відповів знов:

«Ти положиш за Мене життя своє?

Правдиво правдиво кажу Я тобі: півень не заспіває, як ти тричі Мене зречешся . . .»

ІІСУС ХРИСТОС У ГЕФСИМАНІЇ.

Після Вечері, заспівавши, за звичаем, хвалебні гімни, пішов Іисус з учениками на гору Оливну. Прийшовши на місце, що називається Гефсиманія, Іисус сказав ученикам:

«Посидьте тут, поки я піду й помолося.»

І, трохи далі пройшовши, почав Він молитися:

«Отче Мій, коли можна, нехай омине ця чаша Мене . . . Та про те, не як Я хочу, а як Ти.»

Вернувшись до учеників, знайшов їх сплячими й проговорив тоді Петрові:

«Отак, не змогли і однієї години ви попильнувати зі Мною. Пильнуйте й моліться, щоб не впасти в спокусу. бадьорий бо дух, але немічне тіло.»

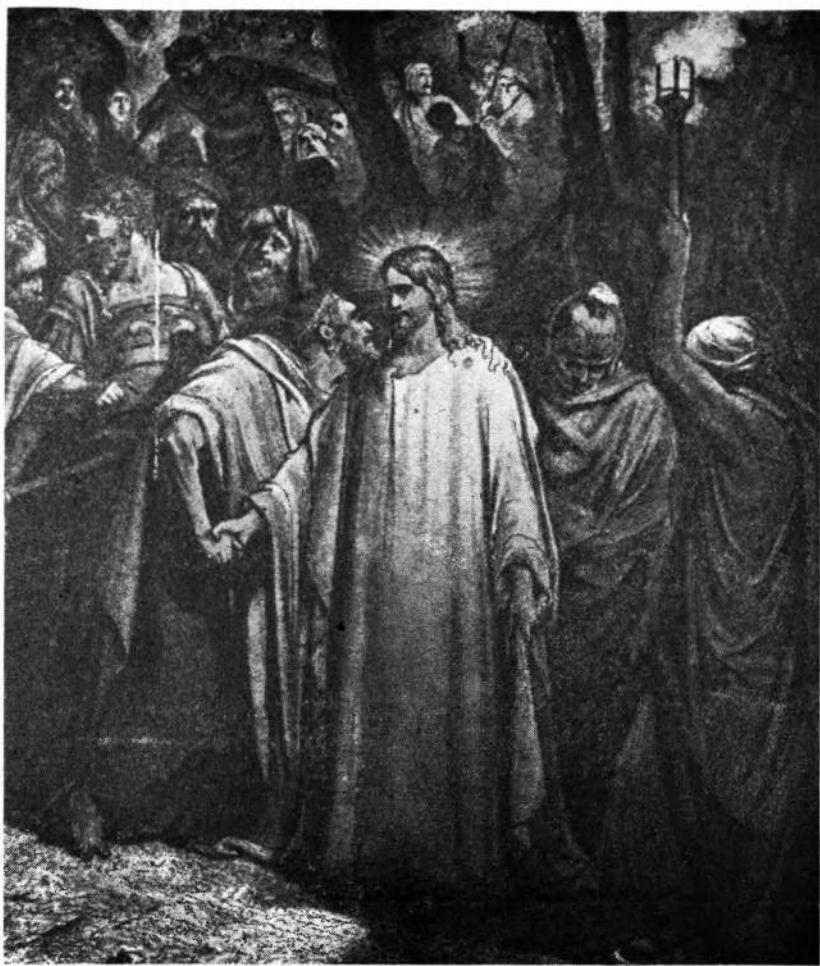
І, відійшовши вруге, знов молився Господь:
«Отче Мій, як ця чаша не може минути Мене, щоб не
пити її, нехай станеться воля Твоя!»

Прийшовши до учеників, знов знайшов їх Іисус сплячими. І залишивши їх, пішов і помолився втретє, ті самі слова промовивши. І смертельна тривога оторнула Його. І піт Його став немов краплі крові, що спливають на землю. І ангел з неба явився до Нього і додавав Йому силу.

Потім прийшов Іисус до учеників і сказав їм:
«Ви ще далі спите і спочиваєте. Ось година наблизилася, і до рук грішникам виданий буде Син Чоловічеський. Вставайте, ходімо, ось наблизився Мій зрадник!»

СХОПЛЕННЯ ІСУСА.

Коли Іисус ще говорив це, підійшов Іуда і з ним багато людей, вояків і слуг від первосвященників та старшин

народніх, з мечами та кілками в руках. Іуда умовився з тими людьми, що він дасть їм знак, кого схопити, сказавши:

«Кого поцілую, то е Він, беріть Його.»

Підійшовши до Ісуса, Іуда сказав:

«Радуйся, Равві!»

Цебто «здоров був, учителю» і поцілував Ісуса.

Іисус же сказав Іуді:

«Чого, друже, прийшов ти? Чи оце поцілунком ти Іудо, видаєш Сина Людського?»

Ученики, бачучи це все, спитали:

«Чи не вдарити нам мечем?»

А Петро вихопив меча свого та вдарив слугу первосвященникового і відрубав йому вихо. Іисус же сказав Петрові:

«Сховай ти меча свого в його місце, бо всі, що візьмуть меча, від меча й загинуть. Чи ти думаєш, що не можу тепер упросити Свого Отця, і Він дастъ Мені зараз більше дванадцяти легіонів ангелів? Але як має збутися писання, що так статися мусить? Невже не мав би Я пити ту чашу, що Отець дав Мені?»

А до людей, що прийшли схопити Його, сказав Іисус:

«Немов на розбійника вийшли з мечами і кілками, щоб узяти Мене! Я щоденно бував серед вас і навчав вас, і Мене не взяли ви. Це ж сталося усе, щоб збулися писання Пророків.»

Сказавши це Іисус торкнувся вуха пораненого раба і оздоровив його. Після цього віддав Себе Іисус у їхні руки. Ученики Його, бачучи, що Він не ставить ніякого спротиву, залишили Його і розбіглися.

ІИСУС НА СУДІ ПЕРЕД АННОЮ І КАІЯФОЮ.

Воїни, узявши Іисуса, зв'язали Його і повели спочатку до первосвященника Анни. Той почав розпитувати про учеників та про вчення Іисусове. Іисус же відповів:

«Я світові явно казав, я постійно навчав в синагозі і храмі, куди всі іудеї збираються, а таємо Я нічого не говорив. Чого ти питаеть Мене? Спитайся тих, що чули, що Я говорив їм.»

Тоді один із слуг, присутніх там, ударив Іисуса в щоку, говорячи:

«То так відповідаєш Ти первосвященнику?»

Іисус відповів:

«Якщо зло Я сказав, покажи що то зло, коли ж добре. за що Мене б'еш?»

Анна після того відіслав Іисуса зв'язаним до Каіяфи. Коли надійшов ранок, усі первосвященники і старшини разом з Каіяфою мали раду з-за Іисуса, щоб засудити Його на смерть. Вони шукали на Нього неправдивого свідчення й не могли знайти, хоч приходило багато кривосвідків. Тоді первосвященник устав і спитав:

«Ти нічого не відповідаєш, що свідчать вони про ти Тебе?»

Іисус же мовчав. Первосвященник знов сказав Йому: «Заприсягаю Тебе Богом живим, скажи нам чи Христос Ти, Син Божий?»

Іисус промовив:

«Ти сказав. А навіть повім вам: відтепер ви побачите Чоловічеського Сина, що сидітиме правороч Сили Божої і на хмарах небесних проходитиме.»

Роздер тоді первосвященник одежу свою і сказав:

«Нацо нам ще свідків. Ви чули тепер Його богозневагту! Як вам здається?»

Вони всі відповіли:

«Повинен умерти.»

Тоді стали знущатися всі над Іисусом, плювати на обличчя Йому, били Його по щоках, інші ж били Його киями та казали:

«Відгадай нам, Христе, хто то вдарив Тебе!»

ЗРЕЧЕННЯ ПЕТРА. СМЕРТЬ ІУДИ-ЗРАДНИКА.

Петро після схоплення Іисуса слідував за Ним здаля аж до двору первосвященникового; увійшовши до подвір'я, сів він з слугами біля багаття і грівся там, бажаючи бачити кінець.

Одна служниця побачила Петра, як він сидів біля вогню, вдивившись у нього сказала:

«І ти був з Іисусом Галілеянином.»

Але Петро, перед усіма зрікся, сказавши:

«Не відаю я, про що ти кажеш.»

Незабаром ще один, побачивши Петра сказав:

«Цей із них.»

І знову зрікся Петро.

Через деякий час ті, що стояли так само коло вогню, почали говорити:

«Правдиво, ти з них, бо ти галілеянин.»

Петро ж почав клястися й божитися, що він не знає цього Чоловіка, про якого говорять. І в той час заспівав півень. Господь, обернувшись, глянув на Петра, і згадав той слова Учителя, що раніш, як проспіває півень, зречеться він Іисуса тричі. І вийшов Петро геть, гірко плачучи.

Коли Іуда побачив, що Іисуса засуджено на смерть, розкаявся і вернув тридцять срібняків первосвященникам, кажучи:

«Я згрішив, кров невинну зрадивши.»

Вони ж відповіли Йому:

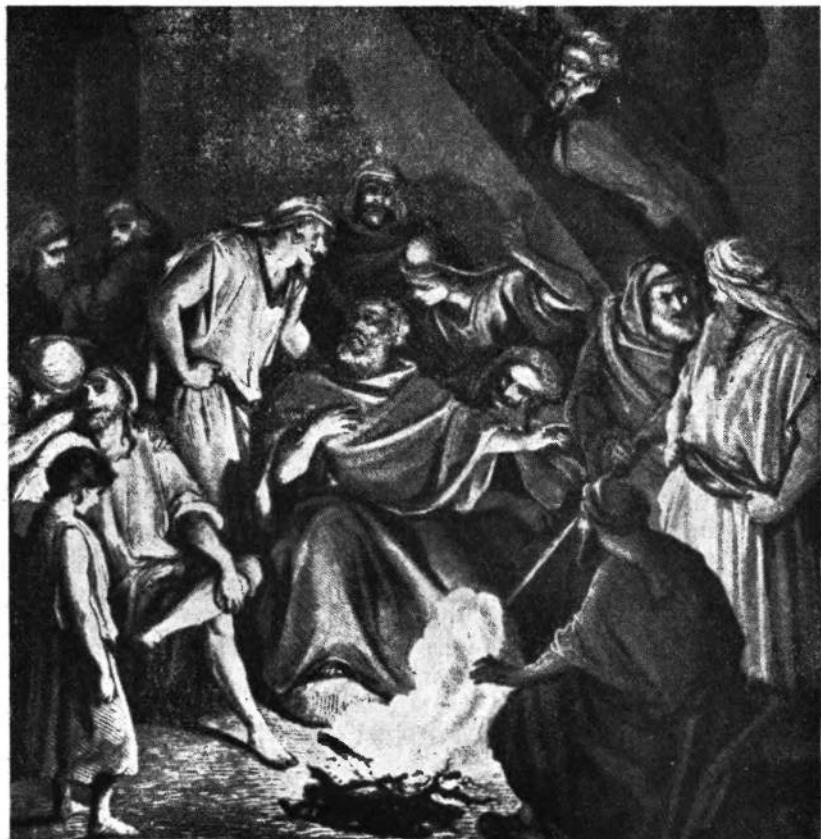
«А нам що до того? Дивись собі сам.»

І, кинувши срібняки в храмі, пішов Іуда і повісився. А первосвященники, взявши гроші, вирішили, що не можна покласти їх до скарбниці церковної, бо це є заплата за кров. І порадившись, купили на них поле у гончара, щоб чужинців ховати.

ІСУС ПЕРЕД ПИЛАТОМ ТА ІРОДОМ.

Від Каїфи повели Іисуса до римського правителяPontія Пилата. Був уже ранок, і іudeї не ввійшли до преторії, щоб не осквернитися і щоб можна було іти Пасху.

Отже Пилат вийшов до них зовні і сказав:

«Яку скаргу приносите ви на Чоловіка Цього?»

Ті відповіли:

«Ми ствердили, що Він підбурює народ наш і забороняє податок давати кесареві і каже, що Він є Христос Цар.»

Пилат запитав Ісуса:

«Чи Ти Цар Іудейський?»

А Ісус відказав Йому у відповідь:

«Ти сам кажеш це. Моє Царство не з світу цього. Якби з цього світу було Моє Царство, то слуги Мої воювали б. щоб не виданий був Я іудеям. Та тепер Моє Царство не звідси.»

Пилат сказав Йому:

«Так Ти Цар?»

Ісус відповів:

«Ти кажеш, що Я є Цар. Я на те народився й на те прийшов у світ, щоб свідчити про істину. І кожен, хто від істини, той чує Мій голос.»

Сказав до Ісуса Пилат:

«Що є істина?»

І промовивши це, вийшов Пилат до іudeїв та звернувся до них:

«Не знаходжу Я в Ньому ніякої провини.»

Але іudeї продовжували вимагати смерті Ісуса, вигукуючи, що Він підбурює людей, навчаючи їх по цілій Іудеї від Галилеї аж до цього місця. Пилат, почувши, що Ісус з Галилеї, з області, яка належала до уряду Ірода, відіслав Його до Ірода, який в той час з нагоди Пасхи був в Єрусалимі.

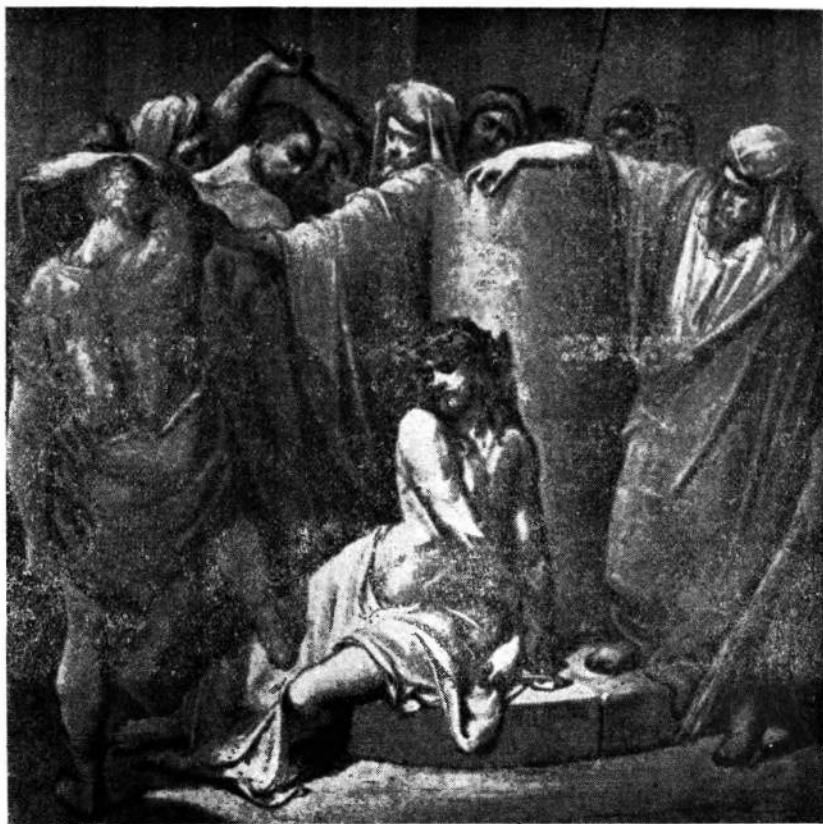
Ірод, побачивши Ісуса, дуже зрадів, бо багато чув про Нього і хотів зустрітися з Ним, сподіваючись побачити від Нього якнебудь чудо, Ірод почав давати Йому багато запитань, але Ісус нічого не відповідав. А первосвященники і книжники стояли тут і завзято обвинувачували Його.

Тоді Ірод з вояками своїми, зневаживши Ісуса та наспівавшись з Нього, зодягнув Його в ясну одіж і відіслав назад до Пилата.

З того часу Ірод і Пилат почали приятелювати між собою, а раніше була між ними ворожнеча.

ЗНУЩАННЯ НАД ІСУСОМ У ПИЛАТА.

На свята Пасхи був звичай у іudeїв, щоб правитель звільняв одного з в'язнів, кого народ хотів. На той час був ув'язнений якийсь Варавва, засуджений за повстання

та вбивство. Коли Іисуса знов привели до Пилата, той вийшов і звернувся до людей:

«Не знаходжу Я в Ньому провини ніякої. Та ви маєте звичай, щоб я випустив вам одного на Пасху. Чи хочете, отже, відпустути вам Царя Іудейського?»

Але первосвященники й книжники намовили людей просити за Варавву, а Іисуса віддати на смерть. Тож усі почали кричати:

«Не Його, а Варавву!»

Тоді Пилат, бачучи, що нічим допомогти він не може, звелів збичувати Іисуса.

Воїни сплели з тернини вінок, положили його на голову Іисусу, зодягнули Його в багряницю говорили Йому, глузуючи:

«Радуйся, Царю Іудейський!»

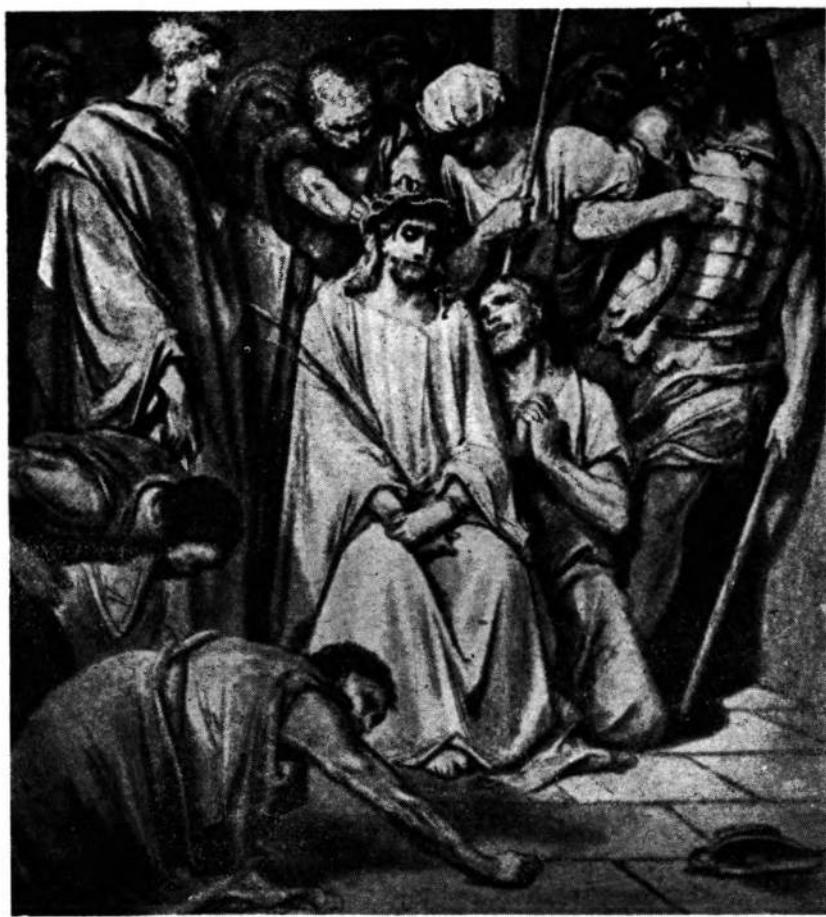
Говорячи це, били Його по обличчю, плювали на Нього, били тростиною по голові.

ЗАСУДЖЕННЯ ІСУСА НА СМЕРТЬ.

Після цього знущання та збичування Іисуса, Пилат знов вивів Його перед людей і сказав їм:

«Ось Його виводжу я до вас, щоб ви переконалися, що провини ніякої в Нім не знаходжую.»

Іисус же вийшов в терновому вінці й багряному одязі. Пилат вказав рукою на Іисуса та сказав до іудеїв:

«Це Чоловік!» (Ecce Homo!)

Первосвященники ж і слуги, коли побачили Іисуса. знов усі закричали:

«Розпни, розпни Його!»

Знов Пилат увійшов до преторії і питав Іисуса:

«Звідки Ти?»

Та Іисус мовчав. Тоді Пилат каже до Нього:

«Мені Ти не відповідаєш? хіба ж ти не знаєш, що маю я владу розп'ясти Тебе і маю я владу Тебе відпустити.»

На це Іисус відповів:

«Не мав би ти над Мною жадної влади, коли б тобі зверху не дано було, тому більший гріх має той, хто Мене тобі видав.»

Після цього Пилат намагався відпустити Іисуса, але іудей почали кричати:

«Якщо Його пустиш, то не кесарів приятель ти. Усякий, хто себе за царя видає, противиться кесареві.»

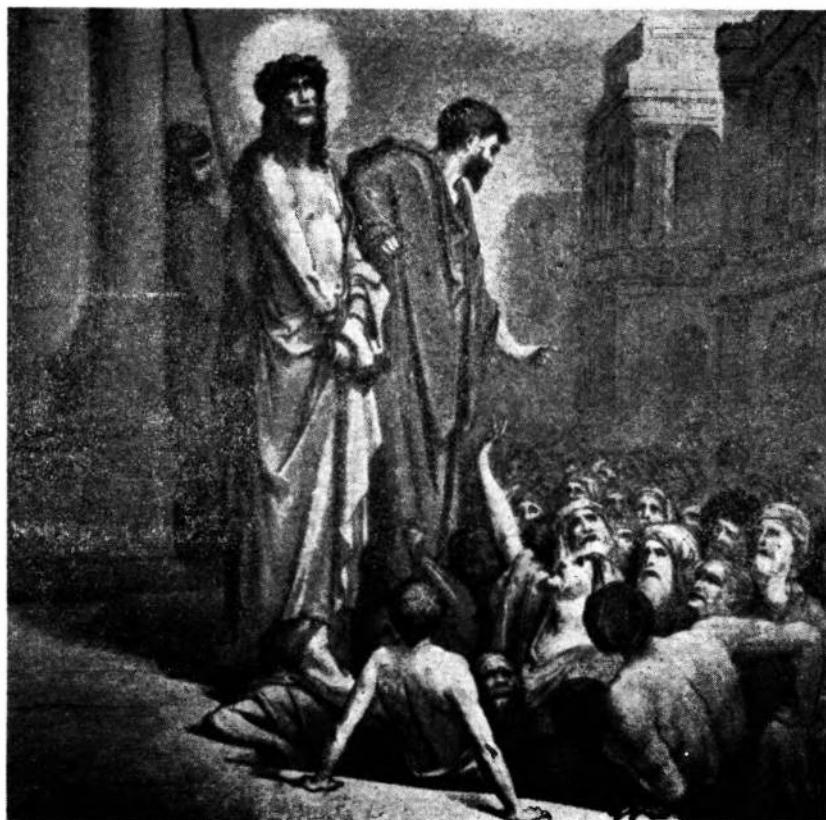
Коли Пилат почув це, побачив, що не може відпустити Іисуса. Вивів він Його з преторії, сів на суддеве місце, що зветься літостратон, по жидівському ж габбата, і сказав іudeям:

«Ось ваш Цар!»

Іудей знов закричали:

«Розпни Його!»

Пилат запитав:

«Царя вашого маю розп'ясти?»
Ті відповіли:
«Ми не маємо царя, крім кесаря!»
Тоді наказав Пилат подати йому води і вмив перед народом свої руки, кажучи:
«Я невинний у крові Праведника Цього, дивіться!»
А ввесь народ закричав:
«Кров Його на нас і на дітях наших!»
Тоді відпустив Пилат Варавву, а Іисуса видав, щоб розп'яли Його.

ХРЕСНА ДОРОГА СПАСИТЕЛЯ.

Зараз по засудженні зняли з Іисуса багряницю, одягнули Його в Його одяг, поклали на Нього хрест і повели до місця розп'яття. Разом з Ним повели двох розбйників, що були також засуджені на розп'яття. Важкий був тягар

хреста для знеможеного, зраненого, збичованого Іисуса. Незабаром Він впав під цією непосильною вагою. Воїни бичами примусили Його піднятися і продовжувати йти.

Коли через деякий час Іисус знов упав, воїни скопили одного чоловіка на ім'я Симона, з Кіринеї, і поклали на нього хреста, щоб він ніс його. За Іисусом ішов великий натовп людей і жінок, які плакали та голосили за Ним. Обернувшись до них Іисус і сказав:

«Дочки ієрусалимські, не ридайте за Мною, за собою ридайте і за дітьми своїми.»

І провістив їм, що наближаються для них дуже тяжкі часи, коли вони будуть казати горам, щоб ті поспадали на них, і узгір'ям, щоб вони укрили їх.

Одна з тих жінок, на ім'я Вероніка, бачучи знеможеного Іисуса, як Він упадає під тягарем хреста, підійшла до Нього і хустиною витерла піт і кров з Його обличчя.

РОЗП'ЯТТЯ ТА ХРЕСНІ СТРАЖДАННЯ ІИСУСА ХРИСТА.

Іисуса Христа приведено було на місце поблизу Ієрусалиму, що називалося Голгофа, що значить Череповище (Лобне місце). Тут розп'ято Його було на хресті і поруч із Ним двох розбійників.

Одяг Іисуса, що був знятий з Нього, поділили між собою воїни, подерши Його на частини. Спідній одяг Іисуса, так званий хітон, був не шитий, а цілий витканий. Воїни, не бажаючи псувати таку річ, не подерли Його, а кинули жеребка, кому він має дістатися.

Так спровадилося писання Пророків, які казали про розп'яття Іисуса:

«До злочинців Його зараховано» (Прор. Ісаїя);

«Поділили одежду Мою між собою й про шату Мою кидали жеребка» (Прор. Давид).

Коли розпинали Іисуса Христа, Він молився за Своїх ворогів, кажучи:

«Отче, відпусти їм, бо не знають, що роблять вони!»

На хресті, на якому розп'ято було Іисуса, Пилат наказав зробити напис мовами жидівською, грецькою та латинською: «Іисус Назарянин, Цар Іудейський.»

Первосвященники просили змінити цей напис. Вони радили написати, що Він Сам називав Себе Царем Іудейським. На це Пилат відповів їм:

«Що я написав — написав.»

Вороги Ісуса збільшували Його страждання на хресті своїм глузуванням. Первосяяценнники та старшини іудейські, а також воїни і багато народу казали Йому:

«Ти інших спасав, а Самого Себе спасті не можеш! Коли Ти Син Божий, то зайди з хреста!»

Навіть один із розп'ятих розбйників, висячи на хресті, поруч з Ісусом, насміхався з Нього і казав:

«Коли Ти Христос, то спаси Себе й нас!»

Але другий розбійник зупиняв його, кажучи:

«Чи ти Бога не боїшся, коли й сам на те саме засуджений. Але ми справедливо засуджені й достойну заплату за свої вчинки беремо, Цей же жодного зла не вчинив.»

І звернувся до Ісуса, сказав:

«Пом'яни мене, Господи, коли прийдеш у Царство Своє!»

Іисус відповів йому:

«Поправді кожу тобі, ти будеш зо Мною сьогодні в раю!»

Під хрестом Іисусовим стояли: Його Маті Марія, деякі інші жінки — Марія Клеопова, Марія Магдалина та ученик Його Іоанн. Іисус, указуючи очима на ученика, сказав до матері Своєї:

«Оце, жінко, твій син!»

Потім сказав до ученика:

«Оце мати твоя!»

З того часу Іоанн узяв Пречисту Діву Марію до себе в дім свій, дбав за Неї і шанував її, як рідну матір.

СМЕРТЬ ІСУСА ХРИСТА ТА ПОХОРОНИ ЙОГО.

Три години Іисус Христос терпів страждання і муки на хресті — від 6 години до 9 (за нашим рахунком часу від 12 год. дня до 3 год. пополудні). Темрява оповила на той час усю землю.

О дев'ятій годині Іисус скрикнув голосом сильним:

«Елзі, Елої, — ліма савахвані», що в перекладі значить: «Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув.»

Дехто з тих, що стояли поруч, почувши це, сказали:

«Ось він кличе Ілію!»

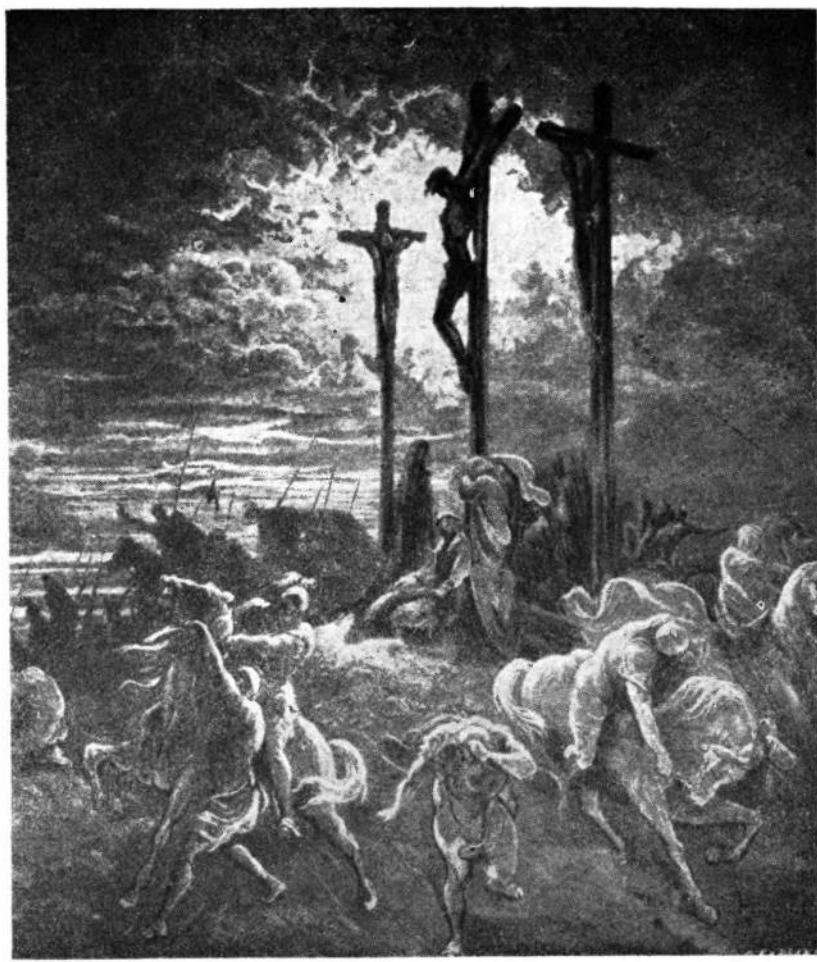
А один із них побіг, намочив губку оцетом, настромив на списа і дав Йому пити, кажучи:

«Чекайте, побачимо, чи прийде Ілія Його зняти.»

А Іисус, знавши, що все довершилось, щоб збулося Писання, промовив:

«Звершилося! Отче, у Твої руки oddаю Дух Мій!»

І голову скиливши, віддав Свого Духа... В цю хвилину земля сколихнулася, почали розпадатися скелі, в храмі заївса церковна, що відокремлювала Святеє-Святих від Святилища, роздерлася надвое, повідкривалися гробы, і повстало багато тіл померлих святих. Начальник римських воїнів, щостерегли Іисуса, побачивши все, що сталося. прославив Бога, говорячи:

«Чоловік цей був справді Син Божий!»

Всі люди, що були зійшлися на видовище розп'яття, мовчки і з сумом розійшлися по домівках своїх.

Ввечері іудеї прийшли до Пилата і просили, щоб розп'ятим поламані були голінки (щоб вони скорше вмерли) і щоб тіла їхні зняті були з хрестів. Наступного дня, у суботу, припадало свято Іудейської Пасхи і за звичаєм не можна було залишати на хрестах тіла не похованими. Пилат дав на це згоду.

Коли прийшли воїни і, перебивши голінки у двох роз-

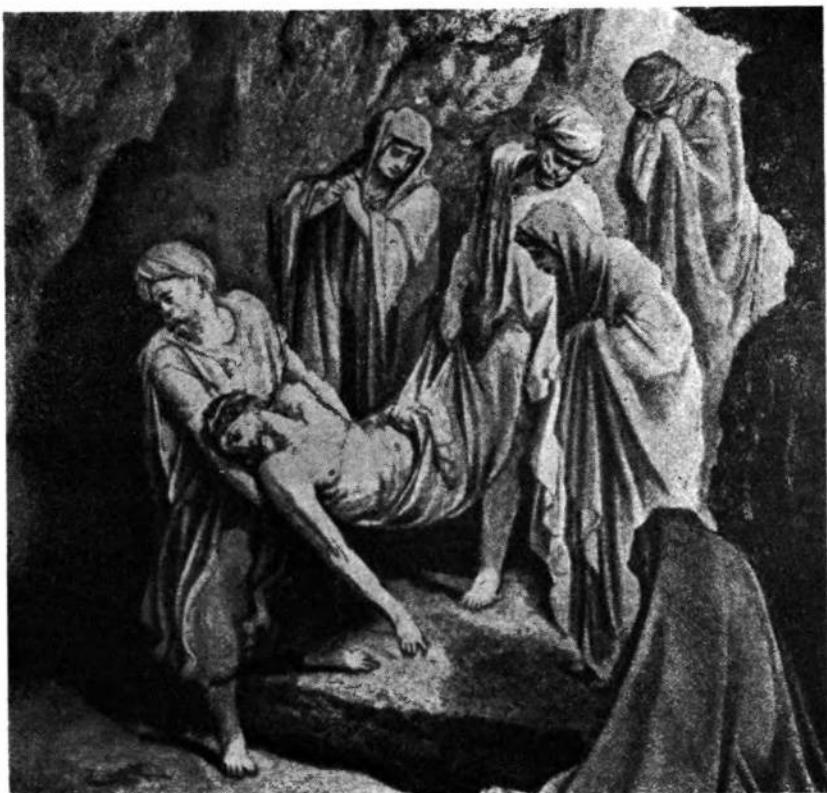
п'ятих розбійників, підійшли до Ісуса, то побачили, що Він уже вмер. Тому вони не перебивали Ісусу голінок, але один із воїнів списом проколов йому ребра і зараз витекла кров і вода.

Оповідаючи про це, св. євангеліст Іоанн додає:

«І той, що бачив, засвідчив, і правдиве свідоцтво його; і він знає, що правду говорить, щоб повірили й ви.»

Того ж дня, пізно ввечері тіло Ісуса Христа зняли з хреста два Його таємні ученики: Іосиф з Аrimафеї, радник синедріону, людина побожна й правдива, що сподівався Божого Царства, та Никодим, що давніше уночі приходив до Ісуса задля страху перед іудеями. Вони взяли тіло Іисуса, обгорнули Його полотном-плащаницею і намостили пахощами, як був звичай ховати у іudeїв.

Недалеко того місця, де був розп'ятий Христос, знахо-

дився сад, а в саду новий гріб, що в ньому ніколи ніхто ще не був похованний. Тут поклали вони тіло Ісусове.

Жінки, що були при розп'ятті Ісусовім, ішли здалеку і бачили де покладено було тіло Його. Повернувшись, вони наготовили пахощів і мирри, щоб намастити тіло Ісуса, а в суботу, за заповідю, спочивали. Тим часом первосвященники та фарисеї знов прийшли до Пилата і сказали:

«Пригадали ми, пане, собі, що обманець отой, як живий іще був, то сказав: «по трьох днях Я воскресну.» Звели гріб стерегти аж до третього дня, щоб учні Його не прийшли та не викрали Його і не сказали народові: Він із мертвих воскрес! I буде останній обман гірший за перший.»

Пилат ім відповів:

«Ви маєте сторожу, ідіть забезпечте, як знаєте.»

Тоді вони пішли і, запечатавши гріб, поставили біля нього сторожу.

Хресні страждання смерть та похорони Ісуса Христа згадує наша церква у п'ятницю перед Великоднем (страсна п'ятниця). В цей день у церкві урочисто виносять плащаницю з зображенням тіла Ісусового, і вірні побожно вклоняються перед нею і цілують її. Під час виносу плащаниці співають тропар:

«Благообразний Іосиф, з дерева знявши Пречисте Тіло Твоє, плащаницею чистою обгорнув і, пахощами покривши, у гробі новім положив.»

В цей день треба дотримувати строгого посту.

ВОСКРЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА.

Першого дня після суботи, рано вранці, стався великий землетрус. З'явився з неба ангел Господній і відвалив з гроба, де був похований Ісус, камінь та сів на ньому. Господь же Ісус Христос уже воскрес і Його не стало в гробі.

Постать ангела була, як та близка вінка, а одяг його був білий, як сніг. Сторожа при гробі від страху попадала, як мертві. Опам'ятившись, воїни розбіглися, а пізніше з'явилися до первосвященників і розповіли, що сталося.

Первосвященники скликали раду разом із старшинами, дали воїнам чимало грошей і сказали:

«Розповідайте, що Його учні вночі прибули і вкрали Його, як ви спали. Як почує ж намісник про це, то ми його вговоримо, і від клопоту визволимо вас.»

Воїни взяли гроші і зробили, як навчено їх. «І пронеслося слово це,» пише св. євангеліст Марк, «між іudeями аж досьогодні.»

Своїм воскресінням Іисус Христос найвиразніше засвідчив, що Він був не тільки людиною, але разом з тим і Богом. Коли Він Сам воскрес, то воскресить і нас, що ві-

руємо в Нього і дастъ намъ життя вічне. Тому ми так радіємо, згадуючи Воскресіння Христове.

День Світлого Христового Воскресіння, або Великдень, є наше найбільше свято. Це є празників празник, як називає його церква. Це свято є пересувне — буває воно. залежно від церковного календаря, між 22 березня та 25 квітня ст. ст., але завжди в неділю.

Тропар свята Світлого Христового Воскресіння:

«Христос воскрес із мертвих, смертью смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував.»

ВОСКРЕСЛИЙ ІСУС ХРИСТОС З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ЖІНКАМ-МИРОНОСИЦЯМ.

В день воскресіння Христового, дуже рано, як тільки зйшло сонце, побожні жінки — Марія Магдалина, Саломія та інші з ними — пішли, щоб намазати тіло Ісусове пахощами та мирром. По дорозі вони говорили про те, хто відвалить їм камінь від гробу, бо він є дуже великий.

Марія Магдалина ще здалеку побачила, що камінь відвалений. Вона поумала, що вороги викрали тіло Ісуса Христа для того, щоб познущатися з Нього і зараз же вернулася розповісти про це апостолам.

Інші жінки-мироносиці, підійшовши до гробу, так само побачили відвалений камінь і ангела Господнього на ньому. Вони дуже злякалися, але ангел сказав їм:

«Не лякайтесь! Я знаю, що ви шукаєте Ісуса розп'ятого. Нема Його тут, бо воскрес Він, як казав. Підійдіть, подивітесь на місце, де знаходився Він. Ідіть же і скажіть Його ученикам, що воскрес Він із мертвих.»

Жінки хутко зі страхом і великою радістю побігли. щоб оповісти про це ученикам. По дорозі з'явився ім Сам Ісус Христос і сказав:

«Радуйтесь!»

Вони ж підійшли, обняли Його ноги і вклонилися Йому до землі. Ісус же промовив до них:

«Не лякайтесь! Ідіть повідомте братів Моїх (так Господь називав своїх учеників), нехай вони йдуть у Галилею, там побачать Мене..»

Мироносиці розповіли про все це ученикам, але ті не повірили їм, гадаючи, що все це жінкам тільки уявилося.

ІСУС ХРИСТОС ЯВЛЯЄТЬСЯ МАРІЇ МАГДАЛИНІ.

Тим часом Марія Магдалина прибігла до апостолів Симона-Петра та Іоанна і сказала їм:

«Взяли Господа з гробу й ми не знаємо, де положили Його.»

Апостоли разом з Марією поспішили зараз же до гробу. Прибувши туди, увійшли до гробу: первішим Петро, а за ним Іоанн. Нахилившись, вони побачили полотно, в яке загорнено було тіло Ісуса, а окремо хустку, згорнуту, що була на голові Його. І вийшовши, вони вернулись до себе додому, не знаючи, що думати з приводу того, що сталося.

А Марія стояла при гробі назовні й плакала. І ось побачила вона двох ангелів, що в білому сиділи, один у головах, а другий в ногах, де лежало Ісусове тіло. Вони спиали її:

«Жінко, чого ти плачеш?»

Марія відповіла:

«Взяли Господа мого, і я не знаю, де Його положили.»

Сказавши це, вона обернулася і побачила Ісуса Христа, що стояв поруч неї, але не пізнала вона Його. Ісус же сказав їй:

«Чого плачеш ти, жінко? Кого ти шукаєш?»

Вона ж, думаючи, що то садівник, звернулася до Нього, кажучи:

«Якщо, пане, узяв ти Його, то скажи мені, де положив ти Його і я Його візьму.»

Ісус тоді промовив до неї:

«Маріє!»

Зразу пізнала вона тоді Ісуса і радісно вигукнула:

«Раббуні!» — що значить: «Учителю мій!»

Ісус же сказав Марії:

«Не торкайся до Мене, бо Я ще не зійшов до Отця. Але йди до братів Моїх і їм розкажи...»

Марія пішла до учеників і розповіла про все, що сталося.

ІСУС З'ЯВЛЯЄТЬСЯ СВОЇМ УЧЕНИКАМ ПО ДОРОЗІ В ЕММАУС.

В той же день Ісус Христос явився двом ученикам, що йшли з Єрусалиму до села Еммаус.

Ідучи дорогою, ученики ті, Лука і Клеопа на імення, розмовляли між собою про все те, що сталося останніми днями в Єрусалимі. Під час цієї розмови Ісус Христос підійшов до них і пішов разом із ними. Вони ж не пізнали Його. Ісус Христос спитав їх:

«Що за речі такі, що про них ви між собою в дорозі міркуєте і чого ви сумні?»

Вони тоді розповіли Йому про все, що сталося, про суд над Ісусом, про Його розп'яття, смерть, похорон.

«А ми сподівалися, — додав Клеопа, — що Це Той, що має Ізраїля визволити... І до того, още третій день вже сьогодні, як все оце сталося...»

Тоді Ісус почав ім доводити на підставі Святого Письма:

ма, що Христос повинен був постраждати, вмерти, а потім воскреснути. Коли дійшли вони до села, Іисус хотів далійти, але ученики просили Його:

«Зостанься Ти з нами, бо вже вечоріє й кінчається день!»

Іисус тоді увійшов з ними у будинок, і коли вони сіли до столу, взяв хліб, благословив і, ламаючи, їм подав. Тоді відкрилися їм очі і пізнали вони Його, але Він став для них невидимий. Сказали після того ученики ті один до одного:

«Чи не палало нам серце обом, коли промовляв Він до нас по дорозі й виясняв нам Писання.»

Вони зразу ж встали й вернулися до Іерусалиму, де знайшли апостолів у зборі, разом, розмовляючих про те, що Господь дійсно воскрес і явився Петрові.

ЯВЛЕННЯ ІСУСА ХРИСТА АПОСТОЛАМ.

В той же день, коли воскрес Христос, пізно ввечорі всі апостоли, крім Фоми, зібралися разом в одній кімнаті. Двері були зачинені з страху перед іudeями. Лука і Клеопа, прийшовши, почали розповідати, як Господь явився їм по дорозі в Еммаус. Коли вони це оповідали, Сам Ісус Христос став між ними і сказав:

«Мир вам!»

Вони ж усі страшенно перелякалися, думаючи, що це привид. Тоді Ісус промовив до них:

«Чого ви стривожилися? Погляньте на руки Мої та на ноги Мої, це ж Я Сам! Доторкніться до Мене й дізнайтесь, — бо не має дух тіла й костей, а Я маю.»

Сказавши це, Він показав їм Свої руки й ноги з ранами від розп'яття. Коли ж вони ще з радості не йняли віри Йому, Він сказав їм:

«Чи не маєте тут чогось їсти?»

Вони подали Йому кусник печеної риби і стільник меду, і Він перед всіма ними їв.

Коли пізніше прийшов Фома, апостоли сказали йому:

«Ми бачили Господа.»

А Він відповів їм:

«Коли на руках Його я не побачу знаку від цвяхів і пальця свого не вложу до рани тої і руки своєї не вложу до рани у ребрах Його — не ввірюю.»

ЯВЛЕННЯ ГОСПОДА АПОСТОЛУ ФОМІ.

За вісім днів знов зібралися апостоли в одній кімнаті, і двері так само були зачинені. Апостол Фома на цей раз був з усіма ними.

Ісус Христос явився між ними і сказав їм:

«Мир вам!»

А потім сказав до Фоми:

«Простягни свого пальця сюди та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку і вложи в Мої ребра. І не будьти невіруючий, але віруючий!»

Фома ж відповів побожно:

«Господь мій і Бог мій!»

Тоді знов сказав до нього Ісус:

«Тому ввірював ти, що побачив Мене. Блаженні ті, що не бачили й ввірвали!»

ІСУС ЯВЛЯЄТЬСЯ УЧЕНИКАМ НА ОЗЕРІ ТИВЕРІЯДСЬКОМУ.

Одного разу кілька учеників Господа, в тому числі Симон-Петро, Фома, Нафанаїл та інші ловили рибу на озері Тиверіядському. Цілу ніч провели вони у човні, але неловилася їм риба, і нічого вони не піймали. Коли настав ранок, явився їм на березі Ісус, але вони не знали, що то Він. Ісус звернувся до них:

«Чи не маєте, діти, якоїсь поживи?»

Вони відповіли, що не мають нічого. Тоді Ісус звелів їм закинути невода вправо від човна. За словом Його, вони

це зробили й не могли витягнути невода від великої кількості риби. Тоді вони зрозуміли, що це Господь.

А Симон-Петро як зачув, що це Господь, то накинув на себе одежину, бо він був голий, і кинувся у воду, щоб, пливучи, скоріше дістатися до берега. Інші ж учні поспішно припливли човном, тягнучи за собою невода з рибою.

ІСУС ЯВЛЯЄТЬСЯ СВОЇМ УЧЕНИКАМ В ГАЛИЛЕІ.

Коли ученики Ісусові зібралися в Галилеї, як їм звілів був Господь, явився Він їм там. Коли побачили Ісуса ученики, вклонилися Йому до землі, а Він їм сказав:

«Дана Мені всяка влада на небі і на землі. То ж ідіть і навчайте всі народи, хрестячи їх у ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Навчайте їх зберігати все те, що Я вам заповів був. І от з вами Я повсякчас, аж до кінця віку.»

Протягом сорока днів багато разів являвся Ісус Христос ученикам своїм навчаючи їх тайнам Царства Божого.

«Багато ж інших ознак учинив був Ісус у присутності учеників Своїх, що в книзі оцій не записані — каже св. апостол Іоанн у своїй Євангелії, — це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в ім'я Його ви.»

ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНІЄ.

На сороковий день по своєму воскресінні Ісус Христос востаннє явився апостолам і сказав їм, щоб вони нікуди не уходили з Іерусалиму, аж поки не одержать обіцянного Христом Утішителя, Духа Святого. Він, Дух Святий, вселиться в них і наставить їх на всяку істину.

Після цього Ісус Христос вивів учеників і апостолів своїх на гору Оливну, поблизу Іерусалиму і там, благословляючи їх, почав возноситися на небо. Апостоли з побажністю дивилися на Господа, що підносиється вгору. Світла хмара закрила Його від їхніх очей. Апостоли все дивилися на небо. І ось з'явилося два ангели в світловому одязі перед ними і сказали їм:

«Галилейські мужі, чого стоїте й задивляєтесь в небо? Той Ісус, що вознісся на небо від вас, прийде так, як бачили ви, як ішов Він на небо.»

Тоді вернулися вони з радістю до Іерусалиму і пробували там, провадячи час в невпинній молитві.

Вознісшись на небо, Іисус Христос сів одесную (з правого боку) Бога-Отця. Це значить, що Він, як Богочоловік, має рівну славу і рівну честь з Богом-Отцем. Вознісшись на небо, Іисус Христос, як Він сам сказав, невидимо завжди знаходиться поміж нас, що віруємо в Нього. Вознісшись на небо, Іисус Христос знов прийде на землю у видимому образі, щоб судити живих і мертвих, які тоді воскреснуть. Після цього почнеться життя майбутнього віку, яке для правдиво-вірних буде повне блаженства, для невірних і грішників — повне страждання.

Свято Вознесення Господнього або Вішестя буває на сороковий день після Великодня. Поскільки Великдень завжди припадає на неділю, відповідно Вознесіння Господнє відзначаємо в четвер.

Тропар свята:

«У славі на небо зійшов еси, Христе Боже наш, подавши радість ученикам обітуванням Святого Духа, коли вони Твоїм благословенням упевнилися, що Ти — Син Божий, Визволитель світу.»

ЗШЕСТЯ СВЯТОГО ДУХА НА АПОСТОЛІВ.

Після Вознесення Іисуса Христа апостоли вернулися до Єрусалиму і пробували там разом, проводячи час у молитві та дожидаючи обіцянного зшестя Святого Духа.

На десятий день по Вознесенні Христовім припадало цдейське свято П'ятидесятниці. Апостоли в цей день, як звичайно, перебували вкупі в одному домі, молячись Богові. Раптово стався сильний шум з неба, неначе зірвався сильний вітер і ним наповнився дім, де були зібрани апостоли. З'явилися також вогненні язики і осіли по одному на кожному з присутніх. Всі апостоли сповнилися Духа Святого і почали говорити ріжними мовами.

На свято П'ятидесятниці до Єрусалиму прийшло багато людей з ріжних країн. На шум, що стався під час зшестя Святого Духа, вони зійшлися до будинку, де були апостоли і почули з уст апостолів кожен своє власне наріччя. Всі дивувалися тому, кажучи:

«Хіба ж не галилеяні ці всі, що говорять? Як же кожен із нас чує власну мову, в якій народився? Парфяни, мідяни та іламіти, також мешканці Месопотамії, Іудеї, Каппадокії, Понту та Азії, захожі римляни, іudeї й нововірці, критяни й араби — усі чуемо ми, що говорять вони про велиki діла Божі мовами нашими...»

Дехто ж з наслідком казав:

«Вони повпивалися вином молодим.»

Тоді виступив апостол Петро і сказав:

«Мужі цдейські та мешканці Єрусалиму! Послухайте слів моїх. Не п'яні вони, як ви думаете, бо третя година дня тільки...» I далі з'ясував що є це здійснення пророцтва пророка Йоіля та розповів ім про Іисуса Христа, про Його вчення воскресіння і Вознесення на небо.

В наслідок цієї проповіді увірвали в Іисуса, що Він є Син Божий, біля трьох тисяч душ. Вони прийняли хрещен-

ня від апостолів і стали основою для створення перших християнських громад.

Після зшестя Святого Духа апостоли розійшлися по світу проповідуючи Слово Боже і віра Христова все більше і більше розповсюджувалася між людьми.

Свято зшестя Св. Духа називається П'ятидесятницею, тому що Дух Святий зйшов на апостолів на 50-й день по Воскресенні Іисуса Христа. Називаемо це свято також Трійцю, тому що прославляємс в цей день Св. Трійцю: Бога Отця, Бога Сина і Бога Духа Святого. Наш

народ називає це свято ще Зеленими Святами, тому що за звичаєм оздоблюємо в цей день церкви та будинки свіжою, молодою зеленню-клечанням.

Тропар свята: Благословенний Ти, Хресте Боже Наш, що рибалок премудрими показав, пославши ім Духа Свято-го і ними увесь світ уловив, Чоловіколюбче, слава Тобі.

ПІСЛЯСЛОВО

З Божої волі закінчено і видрукувано книжки Священної Історії Старого й Нового Заповіту. Заповнено цим одну з прогалин у викладанні релігії в наших школах — брак підручників.

В основу наших підручників покладено схему розподілу матеріалу в «Законі Божому» прот. Г. Чельцова. Євангельські тексти взято з перекладу Святого Письма митрополита Іларіона (проф. д-ра І. Огієнка). Ілюстрації Густава Доре.

Приношу найсердечнішу подяку високопреосвященнійшому Полікарпу, митрополитові У.А.П.Ц., за редакційні поради.

автор

З М И С Т

	Стор.
Народження Пресвятої Діви Марії	3
Введення Пресвятої Діви Марії до храму	3
Жигтя Пресвятої Діви у храмі та заручини її з праведним Йосифом	4
Благовіщення Божої Матері	4
Одвідини Божої Матір'ю праведної Єлизавети	5
Народження Ісуса Христа	6
Поклоніння волхвів	7
Побиття немовлять та втеча Пресвятої Родини до Єгипту	10
Стрітення Господнє	11
Юнаць Іисус у храмі	11
Народження Іоана Хрестителя	13
Проповідь Іоана Хрестителя	14
Хрещення Ісуса Христа	15
Іисус Христос у пустелі	17
Перші ученики Ісуса Христа	17
Весілля в Кані Галилейській та перше чудо Ісуса Христа	19
Обраний апостолів	20
Вигнання торговців з храму	20
Усікновення голови Іоана Хрестителя	22
Про чуда Христові	22
Оздоровлення недужого, що хворів 38 літ	23
Воскресіння сина наїнської удовиці	25
Воскресіння доньки Іаїра	25
Втихомирення бурі	26
Чудесне ходіння Ісуса Христа по воді	27
Чудесне нагодування людей п'ятьма хлібами	28
Оздоровлення біснуватої доньки-хананеянки	30
Оздоровлення десятюх прокажених	30
Про вчення Христове	31
Притча про сіяча	31
Заповіді про любов до Бога та до ближнього	32
Притча про милосердного самаряніна	32
Вчення Ісуса Христа про шляхи до блаженства (Нагірна Проповідь)	34
Не судіть своїх близжніх	35
Про силу молитви та про милостиню	35
Притча про митника та фарисея	37
Молитва Господня	38
Притча про милосердного царя і немилосердного дозвіжника	38
Притча про блудного сина	39
Притча про таланти	40

Стор.

Причча про багатого і Лазаря	41
Ечення Ісуса Христа про друге Його пришестя	
та про страшний суд	43
Преображення Господнє	44
Благословіння дітей	45
Христос у Марфі і Mariї	46
Воскресіння Лазаря	48
Вхід Господній до Єрусалиму	50
Друге очищення храму Єрусалимського	52
Неплідне фі́лове дерево	52
Зрада Іуди	53
Тайна Вечеря	54
Виявлення зрадника Іуди	55
Іисус Христос у Гефсиманії	56
Схоплення Іисуса	57
Іисус на суді перед Анною і Каїрою	59
Зречення Петра. Смерть Іуди-зрадника	60
Іисус перед Пилатом і Іродом	61
Знущання над Іисусом у Пилата	62
Засудження Іисуса на смерть	64
Хресна дорога Спасителя	67
Розп'яття та хресні страждання Іисуса Христа	68
Смерть Іисуса Христа та похорон Його	70
Воскресіння Іисуса Христа	73
Воскреслий Христос з'являється жінкам-мироносицям	75
Іисус Христос з'являється Mariї Magдалині	76
Іисус з'являється своїм ученикам по дорозі в Emmaус	77
Явлення Іисуса Христа апостолам	79...
Явлення Господа апостолу Фомі	79
Іисус з'являється ученикам на озері Тиверіадському	80
Іисус з'являється своїм ученикам в Галилеї	81
Вознесіння Господнє	81
Зичестя Святого Духа на апостолів	83

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМІЧЕНИХ ПОМИЛОК

Стор	Рядок:	Надруковано:	Має бути:
3	13 згори	буле	буде
4	12 знизу	Давно	Довго
15	18 згори	понадте,	понад те,
17	2 згори	Слова	Слава
22	8 згори	зажиття	за життя
22	17 знизу	дов'язниці	до в'язниці
38	16 згори	милосердного	немилосердного
52	16 згори	покуптів	покупців
66	17 знизу	псувати	
72	9 згори	таємні	таємні

